

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Forslagets baggrund og hovedformål

I de kommende år forventes der at være øgede olieefterforskningsaktiviteter offshore i Grønland. På nuværende tidspunkt har Grønland imidlertid ikke et selvstændigt oliespildsberedskabselskab. Det er derfor hensigtsmæssigt at opbygge et nationalt oliespildsberedskabselskab i Grønland og dermed mindske afhængigheden af beredskabsvirksomheder i udlandet

I forbindelse med Naalakkersuisuts forhandlinger med Cairn Energy om en socioøkonomisk aftale, en såkaldt Impact Benefit Agreement (IBA-aftale), i 2010 har Cairn forpligtet sig til at overdrage en større mængde beredskabsudstyr til Grønlands Selvstyre. Formålet med overdragelsen af udstyret er at skabe et fundament for at kunne opbygge et nationalt oliespildsberedskabselskab i Grønland.

Det foreslås derfor, at selvstyret ved Naalakkersuisut opretter et selvstyrejet oliespildberedskabselskab ved navn Greenland Oil Spill Response A/S.

Selskabets primære formål skal være at drive virksomhed vedrørende olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse, miljøoprydning efter olieforurening og anden dermed beslægtet virksomhed inden for råstofområdet i Grønland. Det er hensigten, at selskabet skal privatiseres helt eller delvist inden for en overskuelig årrække. Privatiseringen skal ske i takt med udviklingen af olieaktiviteter i Grønland som en ny erhvervssektor.

Det langsigtede mål er at udvikle selskabet til et egentligt aktivt oliespildsberedskabselskab efter internationale retningslinjer. Dette vil blive søgt opnået dels ved aftaler med olieselskaber om overdragelse af yderligere olieberedskabsudstyr til selskabet til eje, dels ved at olieselskaber betaler for at få selskabets udstyr stillet til rådighed og for at anvende udstyret, hvis der bliver behov for det.

Forslaget er i overensstemmelse med Naalakkersuisuts politik om, at råstofaktiviteter skal udføres forsvarligt med hensyn til sikkerhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed samt i overensstemmelse med anerkendt god international praksis under tilsvarende forhold. Råstoflovens §§ 1 og 83 indeholder tilsvarende krav om dette.

Forslaget er endvidere i overensstemmelse med Naalakkersuisuts politik om, at råstofområdet skal være et udviklings- og vækstområde, der bidrager til Grønlands samlede økonomiske og erhvervsmæssige udvikling og vækst.

Forslaget tilsigter at bidrage til gennemførelsen af disse politiske mål ved at etablere og regulere driften af et grønlandsk selskab, der driver virksomhed vedrørende olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse og miljøoprydning efter olieforurening og anden dermed beslægtet virksomhed inden for råstofområdet i Grønland. I forbindelse dermed medvirker selskabet også til etablering, drift og udbygning af et olieforureningsberedskab inden for råstofområdet i Grønland. Selskabet kan også drive anden dermed beslægtet virksomhed.

Selskabets etablering og drift vil styrke olieforureningsberedskabet for råstofaktiviteter i Grønland og selvstyrets indflydelse på olieforureningsberedskabet.

Selskabet vil eje udstyr til brug for olieforureningsberedskabet og mod betaling stille det til rådighed for rettighedshavere og andre aktører inden for råstofområdet i Grønland. Udstyret vil blive opbevaret i Grønland. Dermed vil der være sikkerhed for, at udstyr i dette omfang altid er til stede i Grønland og kan anvendes i Grønland.

Omkostningerne vedrørende udstyret, herunder omkostningerne ved at have det til rådighed og anvende det, vil generelt være mindre end omkostningerne vedrørende tilsvarende udstyr, der opbevares i andre lande end Grønland og ejes af udenlandske, kommercielle selskaber. De reducerede omkostninger skyldes blandt andet, at der ikke vil være behov for transport af udstyr fra udlandet til Grønland.

1.2. Selskabets generelle grundlag og erhvervsmæssige forhold

1.2.1. Grundlaget for selskabets oprettelse og virksomhed

Grønlands selvstyre har som nævnt indgået aftale med Cairn Energy om at overtage en større mængde beredskabsudstyr fra Cairn Energy. Selvstyrets engagement udspringer derfor af, at selvstyret nu besidder nogle aktiver, der kan udnyttes kommercielt og på sigt kan bidrage til væksten i den private sektor i Grønland. Selvstyrets ejerskab af selskabet er nødvendigt i en indledende fase. Naalakkersuisut kan dermed fremsætte ønske om overlevering af oliespildsberedskabsudstyr fra olieselskaber til selvstyret i forbindelse med forhandlingerne om kommende IBA-aftaler.

Efterforsknings- og udnyttelsesaktiviteter, herunder anlægs- og produktionsaktiviteter, inden for råstofområdet reguleres af råstofloven og råstoff tilladelser. Loven og tilladelserne giver Naalakkersuisut adgang til at fastsætte krav om, at en rettighedshaver skal sende planer for aktiviteterne efter tilladelsen, herunder en plan for beredskab for oliespild, til godkendelse hos Naalakkersuisut.

Idet Grønland forventer øgede olieefterforskningsaktiviteter offshore de kommende år, blev der ved forhandlingen af en Impact Benefit Agreement (IBA) med Cairn Energy i 2010 underskrevet en aftale om overdragelse af en større mængde beredskabsudstyr til Grønlands Selvstyre.

Formålet med overdragelsen af udstyret er, at skabe et fundament for at opbygge et nationalt oliespildsberedskabs selskab i Grønland, og dermed mindske afhængigheden af beredskabsvirksomheder i Europa eller Nordamerika.

Selvstyrets indledende engagement udspringer af, at selvstyret nu besidder nogle aktiver, der kan udnyttes kommercielt, og på sigt bidrage til væksten i den private sektor i Grønland. Selvstyrets ejerskab af selskabet er nødvendigt i en indledende fase for at kunne inkludere overdragelse af oliespildsberedskabsudstyr fra olieselskaber til Selvstyret i forhandlingerne i forbindelse med fremtidige IBA-aftaler.

Det vil yderligere være til fordel for det grønlandske erhvervsliv, at netop et grønlandskejet selskab bliver "first mover" på et marked, som med en høj grad af sandsynlighed vil udvikle sig betydeligt i de kommende år. Hvis der bliver gjort kommercielle fund af olie og/eller gas i Grønland, vil det derfor være en fordel at der allerede er etableret et selskab, da behovet for beredskabsydelse vil stige.

Finansiering af driften i GOSR A/S skal ske via en kombination af abonnementsordning og aktivitetsbestemte indtægter der pålægges rettighedshavere. Da baggrunden for enten at have en forundersøgelses- eller enerettstilladelse offshore Grønland er at få lov til at gennemføre aktiviteter såsom indsamling af geofysiske data og efterforskningsboringer, dvs. aktiviteter der kan føre til olieforurening, vil det være naturligt at pålægge licenshaverne at tegne et fast abonnement hos et grønlandskejet oliespildsberedskabs selskab, såfremt det er konkurrencedygtigt. Denne kombination af faste abonnementsordninger og aktivitetsbestemte indtægter vil sikre selskabet et stabilt indtægtsgrundlag selv i perioder med lav olieaktivitet.

Selvstyrets indledende ejerskab af GOSR A/S, hviler på en række konkrete begrundelser. Den har dermed ikke baggrund i et politisk ønske om, at selvstyret deltager i den private sektors erhvervsmæssige aktiviteter.

Selvstyrets deltagelse i forretningsmæssig virksomhed og anvendelse af den privatretlige selskabsform er ikke usædvanlig. Der er således adskillige eksempler på selvstyrejede selska-

ber, der driver virksomhed i Grønland. Begrundelserne herfor er mange. Nedenfor begrundes hvorfor selvstyrets ejerskab og den valgte selskabsform er den mest hensigtsmæssige i forbindelse med etableringen af GOSR A/S, og udførelsen af nærmere bestemte ydelser.

Selvstyrets indledende engagement udspringer af, at selvstyret ejer aktiver, der kan udnyttes kommercielt, og i øvrigt besidder kompetencer som ellers ikke umiddelbart eksisterer i Grønland, men som derimod forventes opbygget over tid bl.a. gennem GOSR A/S.

Selvstyrets ejerskab er nødvendigt i forhold til at knytte forhandlingerne i forbindelse med IBA processen til anskaffelsen af nyt og yderligere udstyr til selskabet. Selvstyret vil ikke have samme mulighed for at forhandle fremtidigt udstyr hjem til GOSR A/S, hvis det ikke er ejet af selvstyret.

Den valgte organisering af selskabet betyder samtidig dels engagement fra og indflydelse for selvstyret, og dels at selskabets udgifter og indtægter, på trods af selvstyrets ejerskab, ikke indgår på finansloven, at selskabets formue holdes adskilt, og at selskabet ikke indgår i det normale administrative hierarki.

Selvstyrets ejerskab af GOSR A/S begrundes ligeledes med varetagelsen af selvstyrets interesser, og skal ses som en erhvervspolitisk foranstaltning. Det vil derfor være muligt fortsat at sikre hensynet til andre politiske målsætninger.

1.2.2. Vision

Visionen for selskabet er generelt, at virksomheden udbygges til et fuldt udviklet oliespildsberedskabsselskab, der kan levere serviceydelser samt udstyr i hele området nord for 60° N i overensstemmelse med bedste internationale standarder.

Det tilsigtes blandt andet opnået ved at deltage i den videre forskning vedrørende bekæmpelse af oliespild i kolde og isfyldte farvande og indgå i Global Response Network, der er et samarbejdsorgan mellem syv af verdens største oliespildsberedskabsselskaber.

I lighed med andre større oliespildsberedskabs selskaber forventes selskabet ikke at skulle have et stort antal fastansatte.

1.3. Selskabets forretningsgrundlag

Selskabets forretningsgrundlag er mod betaling at stille oliespildsbekæmpelsesudstyr til rådighed for rettighedshavere efter råstoftilladelser. På længere sigt skal virksomheden udbygges til et fuldt udviklet oliespildsberedskabsselskab, der kan levere serviceydelser samt udstyr i hele området nord for 60° N i overensstemmelse med bedste internationale standarder.

Selskabets baggrund og forretningsgrundlag mv. beskrives nærmere i bilaget til de specielle bemærkninger til forslaget.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1. Selskabets stiftelse og formål

Efter forslaget stifter Grønlands Selvstyre et aktieselskab med en aktiekapital på 500.000 kr. ved stiftelsen. Selskabets navn er Greenland Oil Spill Response A/S.

Selskabets aktiekapitel tegnes og berigtiges (betales) af Grønlands Selvstyre. Aktiekapitalen berigtiges (betales) ved indskydelse af aktiver i form af udstyr til brug for olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse, miljøoprydning efter olieforurening eller lignende.

Olieeftersøkningselskabet Cairn Energy har forpligtet sig til at kunne overdrage en større mængde beredskabsudstyr til Grønlands Selvstyre. Udstyret vil blive indskudt i selskabet som berigtigelse af aktiekapitalen

Selskabets primære formål vil være at drive virksomhed vedrørende olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse, miljøoprydning efter olieforurening og anden dermed beslægtet virksomhed inden for råstofområdet i Grønland. Selskabets formål vil endvidere være at medvirke til etablering, drift og udbygning af et olieforureningsberedskab inden for råstofområdet i Grønland. Selskabet kan også drive anden dermed beslægtet virksomhed.

2.2. Selskabets drift og finansiering

Selskabet vil som aktieselskab være en selvstændig virksomhed, der driver virksomhed uden hæftelse for Grønlands Selvstyre og Naalakkersuisut.

Selskabet vil ikke kunne optage lån til drift af sin virksomhed, herunder til finansiering af anlægsinvesteringer, medmindre optagelsen af lån er godkendt af generalforsamlingen. Lån vil alene kunne optages på grundlag af en finansierings- og investeringsplan, der er godkendt af generalforsamlingen.

2.3. Selvstyrets salg af aktier i selskabet

Selvstyret vil efter 1. januar 2016 kunne sælge op til en tredjedel af aktierne i selskabet, efter 1. januar 2018 kunne sælge op til to tredjedele af aktierne og efter 1. januar 2020 kunne sælge alle aktierne.

2.4 Rettighedshaveres og andres aftaler med selskabet om dets ydelser

En rettighedshaver efter en råstoftilladelse skal indgå og opfylde en aftale med selskabet om dets levering af ydelser vedrørende olieforureningsberedskab med videre, i det omfang selskabet tilbyder levering af sådanne ydelser og de vedrører tilladelsen eller aktiviteter omfattet af tilladelsen.

En sådan ydelsesaftale skal indgås og opfyldes i fire typer tilfælde.

Kravene vedrørende en ydelsesaftale gælder for det første, når der er tale om en tilladelse til forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af kulbrinter i et indre farvand i Grønland eller i søterritoriet, den eksklusive økonomiske zone eller kontinentalsokkelområdet ved Grønland. Rettighedshaveren skal da betale abonnementsvederlag i tilladelsesperioden samt rådighedsvederlag, i det omfang aktiviteter udføres, og ydelsesvederlag, i det omfang ydelser modtages. De tre typer vederlag omtales nedenfor.

Kravene vedrørende en ydelsesaftale gælder for det andet, når der er tale om en tilladelse til forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af kulbrinter eller mineraler i et landområde i Grønland og skibe eller andre fartøjer anvendes i et indre farvand i Grønland eller i søterritoriet eller den eksklusive økonomiske zone ved Grønland i forbindelse med aktiviteter omfattet af tilladelsen. Rettighedshaveren skal da betale rådighedsvederlag, i det omfang aktiviteter udføres, og ydelsesvederlag, i det omfang ydelser modtages.

Kravene vedrørende en ydelsesaftale gælder for det tredje, når der er tale om en tilladelse til etablering og drift af en rørledning til brug for aktiviteter omfattet af råstofloven og rørledningen etableres helt eller delvist i et indre farvand i Grønland eller i søterritoriet eller den eksklusive økonomiske zone ved Grønland. Rettighedshaveren skal da betale abonnementsvederlag i tilladelsesperioden samt rådighedsvederlag, i det omfang aktiviteter udføres, og ydelsesvederlag, i det omfang ydelser modtages.

Kravene vedrørende en ydelsesaftale gælder for det fjerde i andre tilfælde, når Naalakkersuisut har fastsat bestemmelser derom.

Kravene vedrørende en ydelsesaftale gælder dog ikke, hvis ydelserne eller selskabets vilkår for levering af ydelserne klart ikke er konkurrencedygtige i teknisk eller kommerciel hen-

seende og rettighedshaveren godtgør dette.

Ydelser omfattet af en ydelsesaftale skal leveres til markedspriser og på markedsvilkår. Priser og vilkår skal dog fastsættes under hensyntagen til, at selskabet skal medvirke til etablering, drift og udbygning af et olieforureningsberedskab inden for råstofområdet i Grønland. Selskabets udgifter i forbindelse dermed bør dækkes ved ydelsesmodtageres betaling af vederlag for selskabets ydelser.

Selskabets vederlag for ydelser omfattet af en ydelsesaftale kan blandt andet fastsættes som 3 forskellige typer vederlag.

Den ene type vederlag er et beløb, der betales for adgang til selskabets ydelser i en periode, uanset om aktiviteter udføres eller ikke udføres, og uanset om konkrete ydelser modtages eller ikke modtages. Det kaldes et abonnementsvederlag.

Den anden type vederlag er et beløb, der betales for adgang til selskabets ydelser i en periode, i det omfang aktiviteter udføres, men uanset om konkrete ydelser modtages eller ikke modtages. Det kaldes et rådighedsvederlag.

Den tredje type vederlag er et beløb, der betales i det omfang konkrete ydelser modtages. Det kaldes et ydelsesvederlag og kan blandt andet være brugsbetaling (eller lejebetaling) for brug (eller leje) af beredskabsudstyr.

Abonnementsvederlag betales periodevist forud. Det samme gælder for rådighedsvederlag, i det omfang aktiviteterne omfang er kendt forud for deres udførelse.

2.6. Lovgivning om aktieselskaber

Lov om aktieselskaber, årsregnskabsloven og anden lovgivning om aktieselskaber, som sat i kraft for Grønland, gælder for selskabet med de ændringer og tilføjelser, som følger af forslaget og bestemmelser fastsat i medfør af forslaget.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Udstyret til brug for selskabets drift vil blive opbevaret i Grønland og omkostningerne vedrørende udstyret, herunder omkostningerne ved at have det til rådighed og anvende det, vil generelt være mindre end omkostningerne vedrørende tilsvarende udstyr, der opbevares i andre lande end Grønland og ejes af udenlandske, kommercielle selskaber. De reducerede omkostninger skyldes også, at udstyret indskydes i selskabet uden betaling af noget vederlag, og at selskabet vederlag for at stille udstyret til rådighed for rettighedshavere dermed ikke skal dække udgifter til indkøb af udstyret.

Selskabets etablering og drift vil generelt ikke medføre nogen økonomiske forpligtelser eller risici for selvstyret, da selskabet er et selvstændigt aktieselskab.

Efter reglerne for aktieselskaber (aktieselskabslovens § 1, stk. 2) hæfter aktionærene ikke for selskabets forpligtelser. Dette udgangspunkt kan dog i visse tilfælde fraviges, hvis ejerens indblanding i selskabets drift har været så intens, at ejeren reelt har styret selskabet, samt hvor der er sket sammenblanding af selskabets og ejerens midler. Hæftelsesgennembrud og fravigelse af udgangspunktet i aktieselskabslovens § 1, stk. 2 vil sædvanligvis kræve særlig lovhjemmel, grove fejl eller at 3. mand ikke var klar over, at denne handlede med et selskab.

For at undgå en hver tvivl om, hvorvidt Grønlands Selvstyre hæfter for selskabet er det i § 1, stk. 6, 2. pkt. fastslået, at selskabet driver virksomhed uden ansvar for Grønlands Selvstyre. Dette gælder uanset om de almindelige selskabsretlige regler kunne føre til et andet resultat.

Bestemmelsen har således 2 formål. Dels gengiver den almindelige regler om, at aktionærer ikke hæfter med mere end deres indskud i selskabet, og samtidigt har den til formål at sikre, at Grønlands Selvstyre uanset spekulationer om hæftelsesgennembrud ikke skal bruge tid på deltagelse i retssager. Ved at bestemmelsen samtidigt fuldstændigt klart afskærer enhver form for hæftelse for Grønlands Selvstyre som følge af selskabets virksomhed.

Bestemmelsen skal ses i lyset af, at selskabet kan risikere ganske omfattende søgsmål, i sådanne tilfælde, vil det være helt standard procedure for sagsøger, at forsøge at inddrage flest mulige erstatningsansvarlige i sagen, herunder ejeren.

Selskabets aktiekapitel vil blive tegnet og berigtiget (indbetalt) af Grønlands Selvstyre ved Naalakkersuisut. Efter reglerne for aktieselskaber, kan aktiekapitalen berigtiges helt eller delvist ved indskydelse af aktiver i form af udstyr til brug for olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse, miljøoprydning efter olieforurening eller lignende. Denne adgang til at berigtige aktiekapitalen ved indskydelse af aktiver (apportindskud) i form af det nævnte udstyr vil blive anvendt. Selvstyret vil indskyde sådant udstyr, der har en værdi på ca. 20 mio. kr. (efter en uafhængig vurdering foretaget af en statsautoiriseret revisor). Olieselskabet Cairn Energy vil overdrage udstyret til selvstyret mod at få adgang til at anvende udstyret vederlagsfrit i en periode fremover, men uden modtagelse af nogen betaling i form af en købesum. Selvstyret betaler således ikke nogen købesum for erhvervelsen af udstyret.

Efter forslaget § 3 kan selskabet ikke optage lån til drift af sin virksomhed, herunder til finansiering af anlægsinvesteringer, medmindre optagelsen af lån er godkendt af generalforsamlingen. Lån må kun optages på grundlag af en finansierings- og investeringsplan, som er godkendt af generalforsamlingen. Det følger af forslaget § 4, at selvstyret i en årrække fremover vil eje alle eller en væsentlig del af selskabets aktier og dermed også have en tilsvarende

væsentlig indflydelse på selskabets beslutninger på generalforsamlinger. Mens selvstyret har en sådan kontrol eller en afgørende indflydelse, vil selskabet ikke kunne optaget lån, hvis selvstyret stemmer imod dette på generalforsamlinger.

Forslaget indeholder dels bestemmelser om oprettelse af et selskab, samt bestemmelser vedrørende drift. Forslaget vil blive administreret i overensstemmelse med Naalakkersuisuts almindelige ressortfordeling, således at Selvstyrets aktionærinteresser vil blive varetaget af den sædvanlige enhed herfor, for tiden Bestyrelsessekretariatet under Formandens Departement, og tilsyn med drift m.v. vil blive foretaget af råstofmyndigheden.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Som nævnt oven for i afsnit 3 vil forslaget medføre, at omkostningerne vedrørende udstyret, herunder omkostningerne ved at have det til rådighed og anvende det, alt andet lige vil være mindre end omkostningerne vedrørende tilsvarende udstyr, der opbevares i andre lande end Grønland og ejes af udenlandske selskaber.

Forslaget vil således kunne medføre en vis reduktion af rettighedshaveres udgifter til vederlag for at få at stillet udstyret til rådighed og for at anvende det, hvis det bliver nødvendigt.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget er i overensstemmelse med Naalakkersuisuts politik om, at råstofaktiviteter skal udføres forsvarligt med hensyn til sikkerhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed samt i overensstemmelse med anerkendt god international praksis under tilsvarende forhold. Råstoflovens §§ 1 og 83 indeholder tilsvarende krav om dette.

Som omtalt nærmere oven for i afsnit 1 vil selskabets etablering og drift styrke olieforureningsberedskabet for råstofaktiviteter i Grønland og selvstyrets indflydelse på olieforureningsberedskabet.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget er primært rettet mod selskabet samt rettighedshavere efter råstoffilladelser. Forslaget vil som udgangspunkt ikke have konsekvenser for borgerne.

7. Høring af myndigheder og organisationer

Forslaget har ligget på Grønlands Selvstyrets høringsportal og har været sendt til høring hos Politimesteren i Grønland, Grønlands Landsret, Grønlands Kommando, Grønlandsbanken, Deloitte, Advokatfirmaet Mallings & Hansen Damm I/S, Nuna Advokater, Greenland Oil Industry Association

(GOIA), Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik, Departementet for Finanser, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø.

Høringsperioden har været 17. januar 2012 til 17. februar 2012.

Der er modtaget høringssvar fra følgende:

Anders J, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik, DMI og ARTEK/DTU i fællesskab, Politimesteren i Grønland, Grønlands Kommando, KANUKOKA, GOIA, Grønlands Arbejdsgiverforening, Sulinermik Inuussutisarsiatut Kattuffiat (SIK) og Retten i Grønland.

I det følgende behandles høringssvarene og de forslag til ændringer, der er indkommet under den eksterne høring. Det bemærkes, at høringssvarene, som er anført i kursiv, kun er gengivet i hovedtræk på baggrund af en foretaget væsentlighedsvurdering.

Alle høringssvar er i deres helhed medsendt til det behandlende udvalg i Inatsisartut.

Anders J. har foreslået, at der i selve lovteksten anføres, hvorvidt Greenland Oil Spill Response A/S (GOSR A/S) er en del af den offentlige forvaltning eller ej.

Forslaget er ikke fulgt. I henhold til forslaget er GOSR A/S et aktieselskab, der har til formål at drive virksomhed på et forretningsmæssigt grundlag vedrørende olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse, miljøoprydning efter olieforurening og anden dermed beslægtet virksomhed inden for råstofområdet i Grønland. Det følger ligeledes af forslaget, at det er hensigten, at GOSR A/S skal privatiseres indenfor en årrække. Selskabet har ikke til formål at drive forvaltningsvirksomhed og skal drives på privatretligt grundlag. Det fremgår blandt andet af bemærkninger til landstinglov om offentlighed i forvaltningen, at det klare udgangspunkt er, at et A/S ikke er omfattet af den offentlige forvaltning uanset om dette udøver faktisk forvaltningsvirksomhed. Der er ikke fundet behov for at præcisere dette udgangspunkt yderligere, da det synes at fremgå tilstrækkeligt klart af selve forslaget, at GOSR A/S skal operere på privatretligt grundlag og ikke er en del af Grønlands Selvstyres forvaltning selvom GOSR A/S i en årrække vil være 100 % Selvstyre ejet.

Departementer for Fiskeri, Fangst og Landbrug har ingen bemærkninger til forslaget.

Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik, fremhæver det positive i, at forslaget ikke forventes at forøge omkostningerne for rettighedshavere i forhold til organisering af et olieforureningsberedskab. Departementet fremhæver, at forslaget ikke tager stilling til, hvem der skal betale abonnement eller vederlag i tilfælde af, at en rettighedshaver anvender underleverandører og efterlyser at dette afklares i forslaget.

Efter råstofloven er det et vilkår i tilladelsen, at rettighedshaver til efterforskning og udnyttel-

ser af kulbrinter i Grønland skal have et effektivt beredskab vedrørende en eventuel olieforurening, dette beredskab skal ligeledes omfatte samtlige underleverandører m.v., og en rettighedshaver er således også ansvarlig for en eventuel olieforurening, der stammer fra en underleverandør. Samtidig er underleverandører også ansvarlig for en eventuel olieforurening i henhold til råstoflovens § 63, stk. 2. En rettighedshavers aftale med GOSR A/S vil også skulle omfatte underleverandører, men en underleverandør vil ligeledes kunne lave en aftale med GOSR A/S om levering af ydelser, hvilket vil være naturligt for denne at gøre.

Rettighedshaver skal uanset brug af underleverandør til eventuel transport eller andet, stadig betale abonnement eller vederlag til GOSR A/S, hvilket giver god mening, da denne er objektivt ansvarlig for olieforurening i henhold til en tilladelse.

Forslaget tager ikke stilling til eventuelle underleverandører, da det er rettighedshaver, der er ansvarlig i henhold til tilladelser efter råstofloven til at have et effektivt beredskab.

Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø fremhæver det positive i, at der i forbindelse med IBA-aftale er aftalt overdragelse af olieberedskabsudstyr til Grønland.

Departementet gør opmærksom på, at Grønland er omfattet af Københavnsaftalen og CANDEN og det bør vurderes om disse aftaler har betydning for forslaget.

Hverken Københavnsaftalen eller CANDEN har betydning for dette forslag. Forslaget ændrer ikke noget ved disse og GOSR A/S' udstyr vil kunne anvendes, såfremt der opstår en situation, der er omfattet af henholdsvis Københavnsaftalen eller overenskomsten mellem Canada og Danmark (CANDEN).

DMI og ARTEK/DTU har afgivet et fælles hørings svar vedrørende forslaget, som de kalder for et rettidigt og godt initiativ på oliespildberedskabsområdet og ser frem til yderligere samarbejde med Selvstyret og GOSR A/S om levering af rådgivning på dette område. DMI og ARTEK foreslår ligeledes, at der nedsættes et advisory board med det formål i den indledende fase at definere virke og fokusområde for GOSR A/S og efter privatiseringen at have en overvågende funktion.

Endelig foreslår DMI og ARTEK at der etableres et lignende selskab for mineralområdet.

Både DMI og ARTEK(DTU) leverer ydelser af betydning for oliespildsberedskab. Som anført i bemærkningerne og "Baggrund og forretningsgrundlag mv. for Greenland Oil Spill Response A/S" forventes GOSR A/S at anvende eksterne rådgivere med særlig ekspertise. Det vil derfor ligeledes være relevant for GOSR A/S at samarbejde med DMI og ARTEK.

Angående forslaget om nedsættelse af et "advisory board", så er der allerede formuleret målsætning og vision for GOSR A/S i "Baggrund og forretningsgrundlag mv. for Greenland Oil Spill Response A/S", hvorfor der ikke på nuværende tidspunkt er fundet anledning til at nedsætte et sådant. Når Selskabet er blevet fuldt privatiseret, vil tilsyn af selskabets aktivitet, herunder særligt GOSR A/S opgaver efter forslagets § 1, stk. 5 stadig blive foretaget af råstof-

myndigheden under Naalakkersuisut.

For så vidt angår forslaget om etablering af et lignende selskab for mineralområdet ligger det uden for dette forslags rammer at vurdere dette nærmere.

Retten i Grønland har i forhold til værnetingsreglerne noteret, at udgangspunktet om, at sager starter ved kredsretten som 1. instans ønskes fraveget, da det er blevet vurderet at sager i henhold til forslaget typisk vil kræve juridisk indsigt og der vil være tale om komplicerede sager. Retten i Grønland har taget dette til efterretning, men har foreslået, at det overvejes om sager, der kan anlægges af selskabet mod fysiske eller juridiske personer med hjemsted her i Grønland anlægges ved kredsretterne. Retten i Grønland har forelagt sine bemærkninger for Grønlands Landsret, der ikke havde yderligere bemærkninger.

Høringssvaret har givet anledning til, at § 10, stk. 2 er blevet ændret således, at det præciseres at det alene er sager, som GOSR A/S anlægger om deres virksomhed efter forslaget, der skal anlægges ved Retten i Grønland som 1. instans. Sager om almindelige privatretlige krav anlægges som udgangspunkt ved kredsretterne i henhold til de almindelige værnetingsregler.

Politimesteren i Grønland har påpeget en teknisk rettelse.

Politimesteren i Grønland påpeger yderligere, at det ikke fremgår af forslaget hvem der har ansvaret for oliespildsberedskab, miljøoprydning efter olieforurening med videre indenfor råstofområdet, såfremt GOSR A/S ikke lever op til sine forpligtigelser. Politimesteren i Grønland anfører, at det efter dennes mening bør fremgå af forslaget at Grønlands Selvstyre har ansvaret for ovenstående, såfremt GOSR A/S ikke lever op til sine forpligtigelser.

Forslaget ændrer ikke ved ansvaret for oliespildsberedskab eller oprydning efter en eventuel olieforurening.

Råstofloven i Grønland pålægger objektivt ansvar for skader, der forvoldes ved virksomhed eller aktiviteter omfattet af råstofloven, jf. § 92, stk. 1 og stk. 4.

Kapitel 14 i råstofloven pålægger objektivt ansvar og oprydningsforpligtigelser for miljøskader, der defineres bredt og således også dækker forurening og skader på klima og natur.

Objektivt ansvar medfører, at den ansvarlige er forpligtiget til at foretage oprydning og er ansvarlig for skader, uanset hvad der er årsag hertil.

Lov om beskyttelse af havmiljøet er sat i kraft for Grønland, denne pålægger ligeledes forurenere ansvar og oprydningsforpligtigelse, samt betaling af eventuelle offentlige myndigheders udgifter til oprydning. Herudover kan den ansvarlige ifalde kriminalretligt ansvar.

Råstofdirektoratet udøver på vegne af Naalakkersuisut beføjelserne, der er tillagt Naalakkersuisut i medfør af § 68, stk. 2 i lov om beskyttelse af havmiljøet i henhold til aktiviteter efter råstofloven.

Af samme årsag kræver Naalakkersuisut ganske betragtelig garantier og forsikringer fra rettighedshaver vedrørende oprydningsforpligtigelser m.v., baseret på estimerede omkostninger samt udarbejdelse af detaljerede beredskabsplaner.

Grønlands Selvstyre hæfter således hverken direkte eller indirekte, da garantierne omgående kommer til udbetaling til anvendelse for oliespildberedskabet ligesom rettighedshaver omgående er forpligtiget til at sætte beredskabsplanen og oprydning i gang.

Som anført ovenfor skal en rettighedshaver efter råstofloven udarbejde en beredskabsplan, der skal godkendes af Naalakkersuisut inden denne må foretage aktiviteter i Grønland. Rettighedshaver er objektivt ansvarlig i henhold til både råstofloven og lov om beskyttelse af havmiljøet i Grønland og skal ved et eventuelt oliespild staks iværksætte beredskabsplanen og starte oprydning. Såfremt dette ikke sker, vil Grønlands Selvstyre igangsætte oprydning på rettighedshaveres regning ved anvendelse af de betragtelige garantier og forsikringer, der er blevet stillet herfor. Der vil i intet tilfælde være tale om, at Grønlands Selvstyre overtager ansvaret eller hæftelse fra rettighedshaver eller påtager sig ansvaret for GOSR A/S' levering af ydelser.

Ansvaret for et tilstrækkeligt olieberedskab samt ansvar for oprydning efter et sådant ligger i alle tilfælde hos en rettighedshaver. I tilfælde af, at rettighedshaver ikke igangsætter beredskabsplan og oprydning vil Grønlands Selvstyre igangsætte dette på rettighedshavers regning. Forslaget ændrer ikke ved dette. GOSR A/S skal alene levere udstyr til brug for en rettighedshavers olieberedskab og har ingen yderligere forpligtigelser i den anledning.

Politiet i Grønland har afgivet supplerende bemærkninger på foranledningen af Råstofdirektoratet. Politiet i Grønland anfører heri, at man er enige i, at forslaget ikke ændrer noget i forhold til den ansvarsfordeling, der følger af råstofloven. Det anføres dog samtidigt, at det i sidste ende er Grønlands Selvstyre, der inden for 3 sømyle-grænsen har ansvaret for olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse, miljøoprydning efter olieforurening og anden dermed beslægtet virksomhed inden for råstofområdet i Grønland mv.

Der henvises til ovenstående vedrørende ansvaret for olieberedskab, miljøansvar og oprydningsforpligtigelser. Idet at der gøres opmærksom på, at rettighedshaver ligeledes er ansvarlig indenfor 3 sømyle-grænsen. Det følger af råstoflovens § 9, at råstofloven gælder på landterritoriet og på søterritoriet ved Grønland, samt i kontinentalsokkelområdet og den eksklusive økonomiske zone ved Grønland.

Der henvises i det hele til råstoflovens kapitel 14 vedrørende miljøansvar.

Grønlands Selvstyre overtager i intet tilfælde ansvaret eller hæftelse for olieberedskab, miljøansvar og oprydningsforpligtigelser fra en rettighedshaver.

En rettighedshaver må ikke foretage aktiviteter før en beredskabsplan er godkendt af Naalakkersuisut og tilstrækkelige garantier er stillet og forsikringer tegnet for oprydning efter eventuel forurening. Grønlands Selvstyre ved råstofmyndigheden vil i samarbejde med den efter råstoflovens § 80 nedsatte beredskabskomite koordinere indsatsen. Såfremt rettighedshaver ikke iværksætter beredskabsplanen og igangsætter oprydning, vil råstofmyndigheden igangsætte denne for rettighedshavers regning ved anvendelse af henholdsvis garantier og forsikring stillet og tegnet til dette formål af rettighedshaver. Men dette medfører ikke, at Grønlands Selvstyre overtager ansvaret eller at man bryder med det grundlæggende princip om, at forurenere er ansvarlig for oprydning.

Grønlands Selvstyre og Politimesteren i Grønland har efterfølgende drøftet forståelsen af høringssvarene. Der er enighed om, at forslaget ikke ændrer noget ved ansvarsfordelingen i medfør af råstofloven samt efter lov om beskyttelse af havmiljøet.

Politimesteren i Grønland har ligeledes gentaget sit ønske om, at det præciseres i forslaget, hvem der er ansvarlig for beredskab og oprydning i tilfælde af, at en eventuel forurening ikke stammer fra en råstofaktivitet.

Forslaget er ikke fulgt, da forslaget ikke berører det almindelige beredskab i henhold til inatsisartutlov nr. 14 af 26. maj 2010 om redningsberedskabet i Grønland og om brand- og eksplosionsforebyggende foranstaltninger eller ansvar for forurening af natur eller miljø. En nærmere beskrivelse heraf, hører ikke lovteknisk hjemme i et forslag om oprettelse af et privat selskab.

Grønlands Kommando (GLK) har anmodet om en præcisering af, hvorvidt privatiseringen af GOSR A/S kan være til hinder for, at GLK vil kunne anvende udstyr ejet af GOSR A/S i forbindelse med øvelser samt indsættelsesmæssig sammenhænge.

GLK er medlem af beredskabskomiteen nedsat i medfør af råstoflovens § 80, stk. 1. Derudover varetager GLK generelt beredskabsfunktioner udenfor 3 sømil grænsen, blandt andet i henhold til havmiljølovgivningen.

GOSR A/S' udstyr hører som udgangspunkt til sektorberedskabet vedrørende råstofaktivitet, dette forhindrer ikke at udstyret anvendes i anden sammenhæng, så længe at udstyret løbende vedligeholdes og der betales for anvendelse af udstyr.

Både rettighedshaver og GOSR A/S vil have interesse i, at GLK generelt har kendskab til og adgang til det udstyr, der forefindes i selskabet. Det forventes, at der i aftalerne mellem rettighedshaver og GOSR A/S er taget højde for øvelser m.v. og at udstyr kan anvendes af GLK i forbindelse med både øvelser og i forbindelse med egentlig beredskabsaktivitet.

Derudover vil GLK have samme adgang til brug af udstyr som alle andre. En privatisering af

GOSR A/S vil ikke ændre på GLK's adgang til udstyr i forbindelse med beredskabsopgaver som en rettighedshaver er ansvarlig for.

Nærmere aftaler og koordinering vil blive foretaget i beredskabskomiteen, samt mellem Råstofdirektoratet og GLK.

KANUKOKA angiver at svare på vegne af Kommunernes Fælles Råstofgruppe.

KANUKOKA anfører at, ved oprettelsen af GOSR A/S vil Naalakkersuisut på en og samme tid være i rollen som koncessions/licens udstedende myndighed, miljømyndighed og leverandør af en påtvungen ydelse til de respektive selskaber. KANUKOKA finder at denne sammenblanding af roller ikke er hensigtsmæssig.

Naalakkersuisut administrerer på vegne af Grønlands Selvstyre i henhold til de opgaver som er pålagt af Inatsisartut i henhold til lovgivningen. KANUKOKA har ikke nærmere begrundet, hvori det uhensigtsmæssige består, hvorfor det anføres, at det er op til Inatsisartut at bestemme, hvilke opgaver Naalakkersuisut har og at fastsætte rammerne for disse i lovgivning. Der gøres dog opmærksom på, at Naalakkersuisut netop ikke vil være leverandør, da GOSR A/S er en selvstændig virksomhed, der skal operere på privatretligt grundlag.

KANUKOKA anfører, at det er stærkt bekymrende, at man via oprettelse af et aktieselskab fjerner retten til aktindsigt og demokratisk kontrol med olieberedskabsplaner i forbindelse med olie-aktiviteter i Grønland.

Det er korrekt, at aktieselskaber ikke er omfattet af reglerne om aktindsigt. Det bygger derimod på en misforståelse af råstofloven og ansvaret for beredskabsplaner, at oprettelsen af GOSR A/S, hvis formål er defineret i forslaget § 1, stk. 4-5, nemlig at drive olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse, miljøoprydning efter olieforurening og anden dermed beslægtet virksomhed inden for råstofområdet i Grønland, vil gøre nogen forskel for udarbejdelse af beredskabsplaner. Det er stadigvæk rettighedshavere som skal udarbejde beredskabsplaner, som skal godkendes af myndighederne. GOSR A/S har ingen andre opgaver end at være en blandt flere underleverandører af udstyr og andre ydelser til brug for en eventuel olieforurening.

Forslaget og etablering af GOSR A/S ændrer således ikke noget vedrørende adgang til aktindsigt m.v. i beredskabsplaner i Grønland.

KANUKOKA anfører at man er skeptisk overfor de forpligtigelser, der kan pålægges Landskassen såfremt en større katastrofe indtræder.

Dette bygger på en misforståelse af, hvem der har ansvaret for oprydning efter olieforurening.

Råstofloven i Grønland pålægger objektivt ansvar for skader, der forvoldes ved virksomhed eller aktiviteter omfattet af råstofloven, jf. § 92, stk. 1 og stk. 4.

Kapitel 14 i råstofloven pålægger objektivt ansvar og oprydningsforpligtigelser for miljøskader, der defineres bredt og således også dækker forurening og skader på klima og natur.

Objektivt ansvar medfører, at den ansvarlige er forpligtiget til at foretage oprydning og er ansvarlig for skader, uanset hvad der er årsag hertil.

Lov om beskyttelse af havmiljøet er sat i kraft for Grønland, denne pålægger ligeledes forurenere ansvar og oprydningsforpligtigelse, samt betaling af eventuelle offentlige myndigheders udgifter til oprydning. Herudover kan den ansvarlige ifalde kriminalretligt ansvar.

Råstofdirektoratet udøver på vegne af Naalakkersuisut beføjelserne, der er tillagt Naalakkersuisut i medfør af § 68, stk. 2 i lov om beskyttelse af havmiljøet i henhold til aktiviteter efter råstofloven.

Af samme årsag kræver Naalakkersuisut ganske betragtelig garantier og forsikringer fra rettighedshaver vedrørende oprydningsforpligtigelser m.v., baseret på estimerede omkostninger samt udarbejdelse af detaljerede beredskabsplaner.

Landskassen hæfter således hverken direkte eller indirekte, da garantierne omgående kommer til udbetaling til anvendelse for oliespildberedskabet ligesom rettighedshaver omgående er forpligtiget til at sætte beredskabsplanen og oprydning i gang.

KANUKOKA anfører at det er bekymrende at oliekatastrofeberedskabet skal varetages af et nyt og uprøvet selskab, da det anføres at forudsætningerne for at kunne foretage de rigtige vurderinger først og fremmest kommer gennem en lang og omfattende praktisk erfaring.

KANUKOKAS betragtning bygger på en misforståelse af GOSR A/S' rolle. Oprettelsen af GOSR A/S medfører ingen ændringer i råstoflovens krav til en rettighedshavers oliespildsberedskab, dette følger klart af forslaget § 8, stk. 6 ”En rettighedshaver, der indgår og opfylder en aftale nævnt i stk. 1, skal også foretage andre aktiviteter og træffe andre foranstaltninger, herunder indgå og opfylde aftaler med andre leverandører om levering af ydelser nævnt i stk. 1, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde krav om olieforureningsberedskab mv. efter råstofloven, tilladelsen eller en plan for aktiviteter efter tilladelsen.” GOSR A/S skal ikke varetage oliespildsberedskabet alene, GOSR A/S udgør et supplement, hvoraf den vigtigste opgave består i, at kunne levere udstyr hurtigt. Hovedparten af beredskabsudstyret vil blive leveret af de store internationale beredskabsorganisationer, såsom Oil Spill Response Limited m.fl.

Forslaget ændrer således intet ved det bestående system om, at en rettighedshaver er ansvarlig

for etablering af et egnet oliespildsberedskab og har ansvaret for udarbejdelse af en beredskabsplan, der skal godkendes af Naalakkersuisut.

KANUKOKA anfører, at forslaget ikke tager stilling til, hvorvidt GOSR A/S vil få yderlige udstyr og mandskab til løsning af opgaverne, samt om selskabet vil uddanne personale selv.

Hertil skal det bemærkes, at det af bemærkningerne fremgår, at et af hovedformålene med etablering af selskabet, netop er at sikre løbende indtægter fra olieindustrien til vedligeholdelse, genanskaffelser, aktivitetsudvikling med videre. Det er primært op til GOSR A/S selv at træffe beslutninger om hvordan selskabet vil opfylde sit formål, og udvikle sig inde for disse rammer. Det forudsættes dog, som nævnt i bemærkningerne, at der i forbindelse med indgåelse af IBA aftaler med rettighedshavere, vil blive lavet yderligere aftaler om overdragelser af udstyr til selskabet.

KANUKOKA anfører, at forholdet til det kommunale beredskab er uklart og herunder hvordan forslaget nærmere påvirker aftaler mellem kommunerne og selvstyret. Samt hvorvidt GOSR A/S kan medvirke ved olieforurening fra landanlæg.

Forslaget angår oprettelsen af et aktieselskab. Forslaget ændrer ikke noget ved det kommunale beredskab og har ingen indflydelse på eksisterende aftaler mellem kommuner og selvstyret.

Det fremgår af forslagets § 1, stk. 4, at selskabet også kan drive virksomhed vedrørende olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse, miljøoprydning efter olieforurening inden for andre områder i Grønland end råstofområdet, i det omfang det fremgår af selskabets vedtægter.

KANUKOKA opfordrer til, at selvstyret på baggrund af selvstyrets sammenfaldende roller videre betænker problematikker i forlængelse af dette. Herunder muligheden for andre konstellationer eller "public-private-partnerships".

Det bemærkes igen at, Naalakkersuisut administrerer på vegne af Grønlands Selvstyre i henhold til de opgaver som er pålagt af Inatsisartut i henhold til lovgivningen. Dette betyder, at Naalakkersuisut gennem lovgivning i en række tilfælde, skal administrere på baggrund af modsatrettede hensyn. Dette er der ikke noget nyt i og en anderledes måde at administrere på, ville kræve en fundamental ændring af hele grundlaget for Grønlands Selvstyre.

Der gøres dog opmærksom på, at placeringen i udstyret i et aktieselskab gør, at Grønlands Selvstyre netop ikke vil være leverandør, da GOSR A/S er en selvstændig virksomhed, der skal operere på privatretligt grundlag og således ikke er underlagt det almindelige forvaltningshierarki i Grønlands Selvstyre.

Det er fundet helt essentielt, at GOSR A/S skal fungere uafhængigt af Grønlands Selvstyre, således at der ikke kan stilles spørgsmålstejn, ved tilsynsmyndighedens uvildighed. Det anføres, at det umiddelbart ville være mere betænkeligt, såfremt Grønlands Selvstyre dels direkte eller i samarbejde med en privat partner udbød tvungne ydelser vedrørende olieforureningsberedskab og samtidig var tilsynsmyndighed herpå. Det er således meningen, at GOSR A/S med tiden skal fuldstændigt privatiseres og at Grønlands Selvstyres rolle alene skal være at udføre myndighedsopgaver.

KANUKOKA anfører endvidere en række referater af bestemmelseernes indhold, herunder særligt § 8(tidligere § 10).

KANUKOKA anfører, at en rettighedshaver skal indgå aftale med selskabet omkring olie-spildberedskab med mindre rettighedshaver kan godtgøre, at selskabets ydelser klart ikke er teknisk eller kommercielt konkurrence dygtige eller rettighedshaver indgår og opfylder en eller flere aftaler med grønlandske virksomheder vedrørende tilsvarende ydelser.

Dette er korrekt.

KANUKOKA anfører, at dette giver rettighedshaver mulighed for at vælge GOSR A/S fra, ved valg af et udenlandsk selskab, såfremt GOSR A/S ikke er en konkurrencedygtig virksomhed.

Dette er delvist korrekt.

Dette er begrundet i, at GOSR A/S naturligvis skal levere ydelser af høj international standard. Formålet med oprettelse af GOSR A/S er ikke at drive kommerciel virksomhed, men at opstarte et nationalt olieforureningsberedskabsselskab, der lever op til råstoflovens krav. Hvis GOSR A/S generelt ikke kan levere en ydelse af høj international standard og rettighedshaver kan dokumentere dette, kan rettighedshaver vælge at organisere sit beredskab uden at skulle indgå aftale om levering af ydelser fra GOSR A/S.

GOSR A/S har dog en væsentlig konkurrencefordel, da GOSR A/S vil være i besiddelse af en stor mængde udstyr med placering i Grønland. For at rettighedshaver skal kunne godtgøre, at GOSR A/S ikke er konkurrencedygtig i teknisk og kommerciel henseende, vil rettighedshaver generelt skulle godtgøre, at have en tilsvarende mængde udstyr til rådighed i Grønland. Hvor dette er opfyldt, er hensynet til et forsvarligt oliespildsberedskab vurderet højere end hensynet til GOSR A/S. Ved valg mellem 2 lige gode alternativer, vil rettighedshaver selv kunne vælge, hvem denne måtte ønske, at indgå aftale med. Eller denne kan alternativt vælge, at stå for hele beredskabet selv.

KANUKOKA anfører videre, at det er positivt at GOSR A/S kan fravælges, hvis tilsvarende ydelser kan leveres af en eller flere grønlandske virksomheder, for at undgå en selvstyreeret monopolist. KANUKOKA anfører, at der på nuværende tidspunkt næppe er mange private

aktører i Grønland, som kan byde på opgaven og KANUKOKA antager, at denne holdning deles af Naalakkersuisut, eftersom man ønsker at etablere et selvstyrejet selskab. KANUKOKA anfører, at det med etableringen af GOSR A/S kan blive svært for private aktører at etablere sig i denne branche eller at byde ind på overtagelse af GOSR A/S.

Naalakkersuisuts forslag bygger netop på et ønske om, at styrke et grønlandsk baseret olie-spildsberedskab. Der findes i dag ingen private aktører, der udbyder ydelser vedrørende olieforureningsberedskab i Grønland og Naalakkersuisut har heller ingen kendskab til konkrete planer herom. I takt med at aktiviteterne på råstofområdet stiger, vil der muligvis være andre selskaber, herunder etablerede oliespildsberedskabsselskaber, der ønsker at etablere sig i Grønland. I takt med denne udvikling vil det være relevant for selvstyret at sælge aktierne i GOSR A/S, hvorefter GOSR A/S vil skulle operere på lige vilkår med andre selskaber.

Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat (SIK) anfører at forbundet generelt er positivt overfor aktiviteterne indenfor offshore olieefterforskning, når dette sker med strenge krav om miljøbeskyttelse og værn mod forurening. SIK er derfor generelt tilfreds med forslaget, da oliespild beredskab er et naturligt element i opbygningen af olieefterforskning og eventuel udnyttelse.

SIK anfører dog at være skeptiske overfor etablering af et aktieselskab til olieberedskab. SIK anser det som yderst vigtigt at oliespildsberedskab er i offentlig regi med uindskrænket beføjelse til Grønlands Selvstyre.

Naalakkersuisut er enige i denne betragtning. Som det er anført tidligere, har forslaget ikke til formål at ændre på de krav, der bliver stillet til oliespildsberedskab i henhold til råstofloven. Etablering af GOSR A/S ændrer således ikke noget ved Grønlands Selvstyres beføjelser vedrørende et eventuelt oliespild. GOSR A/S skal ikke foretage myndighedsbehandling eller forestå et oliespildsberedskab. GOSR A/S skal alene levere ydelser, der kan indgå i et samlet oliespildsberedskab, som en rettighedshaver er forpligtiget oprette. Der er således ikke tale om privatisering eller delegation af myndighedsopgaver til et privat selskab.

SIK anmoder om en præcisering af, hvornår et bestyrelsesmedlem har gjort sig skyldig i en handling, der gør denne uværdig til at fortsætte i bestyrelsen. (Forslagets § 6, stk. 1, nr. 4).

Hvornår et bestyrelsesmedlem har gjort sig skyldig i en handling, der generelt gør den uværdig til at fortsætte i bestyrelsen afgøres efter de almindelige selskabsretlige herfor. Tilsvarende bestemmelser findes i fondslovens § 13, stk. 3, og erhvervsfondslovens § 14, stk. 3.

Det forudsættes, at bedømmelsen af værdigheden generelt følger de normer, der gør sig gældende i forhold til bestyrelser i fonde og erhvervsdrivende fonde. Generelt vil grovere overtrædelse af kriminallov for Grønland, herunder i særdeleshed formueforbrydelser gøre en person uværdig til at fortsætte i bestyrelsen.

SIK anfører at forbundet finder det selvmodsigende at en rettighedshaver, der godtgør at GOSR A/S ikke er konkurrencedygtig i teknisk og kommerciel henseende kan indgå aftaler med andre selskaber om levering af disse. SIK anfører, at dette ikke harmonerer med princippet om anvendelse af bedst mulig international teknologi og praksis som skulle være hjørnestenen i råstofloven. SIK anfører, at SIK forstår dette således, at størrelsen alene er nok til, at et internationalt selskab kan tilrettelægge sine aktiviteter uden at Grønlands Selvstyre kan gøre noget, også indenfor oliespildberedskab.

Bestemmelsen i § 8, stk. 4 er netop indført med henblik på sikre, at aktiviteter indenfor råstofområdet udføres i overensstemmelse med god international praksis.

Som anført ovenfor, ændrer forslaget ikke noget ved myndighedsopgaver vedrørende oliespildberedskab. En rettighedshaver skal derfor stadig oprette et oliespildberedskab og udarbejde en oliespildberedskabsplan, der skal godkendes af Naalakkersuisut inden rettighedshaver påbegynder en aktivitet. Bestemmelsen giver alene rettighedshaver mulighed for, at organisere sit beredskab uden brug af ydelser fra GOSR A/S, hvis denne kan godtgøre, at dette vil medføre et bedre beredskab eller såfremt en eller flere grønlandske virksomheder ønskes anvendt, at disse er mindst lige så gode som de tilsvarende ydelser GOSR A/S kan levere.

Formålet med oprettelse af GOSR A/S er ikke at drive kommerciel virksomhed, men at opstarte et nationalt olieforureningsberedskabsselskab, der lever op til råstoflovens krav. Hvis GOSR A/S generelt ikke kan levere en ydelse af høj international standard og rettighedshaver kan dokumentere dette, kan rettighedshaver vælge at organisere sit beredskab uden at skulle indgå aftale om levering af ydelser fra GOSR A/S. Beredskabet skal stadig være af højeste internationale standard og beredskabsplaner med videre skal godkendes af Naalakkersuisut.

Grønlands Arbejdsgiverforening (GA) anfører, at man principielt er imod, at Grønlands Selvstyre engagerer sig økonomisk i et oliespildberedskabsselskab, da selvstyret efter GA's opfattelse allerede er involveret rigeligt i drift af erhvervsvirksomheder. Ligesom GA anfører, at der findes adskillige private selskaber, som kunne etablere sig i Grønland og påtage sig opgaven, når dette blev relevant.

Der findes ganske rigtigt flere private selskaber, der kunne have etableret sig i Grønland. Faktum er, at det er der ikke nogen, der har gjort, ligesom Naalakkersuisut ikke har kendskab til, at der skulle være planer hos nogle af de eksisterende olieberedskabsselskaber om at etablere sig i Grønland. Det er derfor fundet relevant, at Grønlands Selvstyre etablerer et sådant på baggrund af, at selvstyret har modtaget udstyr, der kan indgå i et sådan selskab. Dette er ikke baseret på et ønske fra Grønlands Selvstyre om at drive privat virksomhed, men et ønske om, at etablere et lokalt olieberedskabsselskab på baggrund af et vurderet behov herfor.

GA påpeger, at selvstyret tillægger sit eget selskab monopol indtil andre selskaber har etableret sig i Grønland.

Det medgives, at GOSR A/S vil være det eneste selskab i Grønland ved etableringen, men dette udelukker ikke at andre selskaber etablerer sig i Grønland og driver virksomhed med samme formål. GOSR A/S er ikke tillagt særlige rettigheder, der giver dette et monopol. At der ikke er konkurrence skyldes alene fraværet af andre oliespildsberedskabsselskaber i Grønland.

GA angiver, at det er betænkeligt at Naalakkersuisut, der godkender beredskabsplanerne, påtvinger rettighedshavere at anvende sit eget selskab som leverandør, i det at der således ikke er garanti for den rigtige løsning, samt at selvstyret kan holde andre potentielle leverandører ude.

Forslaget ændrer intet ved kravene til beredskabet. Hvis GOSR A/S generelt ikke kan levere ydelser af høj international standard og rettighedshaver kan dokumentere dette, er rettighedshaver ikke forpligtiget til at indgå aftale med GOSR A/S. Dette gælder ligeledes, hvis en rettighedshaver indgår aftale med en eller flere grønlandske selskaber om levering af tilsvarende ydelser som GOSR A/S kan levere.

GA anfører endeligt, at det findes uheldigt, at der oprettes et selskab, der efter GA's vurdering alene kan fungere som et fordyrende mellemed, der øger omkostningerne for de selskaber, der skal operere her i landet.

Alternativet vil være, at rettighedshaver selv indkøber udstyr og opbevarer dette i Grønland eller køber ydelser hos et andet selskab. Der er umiddelbart vurderet, at kravet om indgåelse af aftaler med GOSR A/S umiddelbart ikke vil være et væsentligt fordyrende mellemed. Men i en række tilfælde vil kunne spare rettighedshaver penge.

Greenland Oil Industry Association(GOIA) har fået mulighed for at kommentere på forslaget på et tidligt stadie og igen under den almindelige høringsfase. GOIA fremhæver, at de støtter op om etablering og udbygning af oliespildsberedskab i Grønland og håber på et godt samarbejde herom, da dette er et fælles ansvar og i alles interesse, at sikre at der er tilstrækkeligt beredskab på plads i tilfælde af et oliespild. GOIA anfører, at de deltager i en række initiativer forskellige steder i verden vedrørende olieberedskab og at GOIA's medlemmer besidder stor viden om beredskab, samt at de ønsker at styrke og bidrage til Grønlands initiativer på oliespildsberedskabsområdet, herunder at bidrage til opbygningen af GOSR A/S eventuelt via en plads i bestyrelsen.

GOIA har ligeledes anført en række bekymringer, herunder at selskabet i en årrække ikke vil kunne levere en fuld oliespildsberedskabspakke i stil med etablerede oliespildsberedskabssel-

skaber, det anføres således at GOSR A/S ikke kan levere tilstrækkeligt udstyr til at håndtere et udslip på Tier 3 niveau. Hvorfor rettighedshavere i alle tilfælde, i hvert fald i en årrække fremover, vil have behov for at indgå yderligere aftaler med oliespildsberedskabsselskaber. GOIA udtrykker ligeledes bekymring for, hvorvidt kravet om indgåelser af aftaler med GOSR A/S vil fordyre efterforskningsaktiviteter og bremse disse.

Naalakkersuisut er glade for GOIA´s ønske om at bidrage aktivt samt ønsket om at samarbejde om et godt og tilstrækkeligt oliespildsberedskab i Grønland, og Naalakkersuisut velkommer GOIA´s interesse i deltage i den videre opbygning af GOSR A/S. Naalakkersuisut er enig i, at det er yderst vigtigt med et godt samarbejde mellem samtlige involverede parter i forhold til oliespildsberedskab, herunder i forhold til afholdelse og koordinering af øvelser. Det er samtidigt Naalakkersuisuts indtryk, at GOIA´s medlemmer generelt har en høj sikkerhedsmæssig standard og deltager aktivt i udviklingen af oliespildsberedskaber både i Grønland og resten af verden. GOIA er naturligvis altid velkommen til at bidrage med erfaring og indgår som en naturlig samarbejdspartner i Grønlands samlede oliespildsberedskab.

Naalakkersuisut har noteret sig GOIA´s høringssvar, herunder de anførte bekymringer og forslag. Naalakkersuisut har vurderet, at etablering af et selvstyreejet A/S er den bedste måde, at etablere et grønlandsk forankret oliespildsberedskabsselskab. Naalakkersuisut er i den anledning fuldt ud klar over, at GOSR A/S i en årrække fremover ikke vil kunne levere en fuld oliespildberedskabspakke, der lever op til kravene, der stilles til rettighedshavere. Hvorfor rettighedshavere ligeledes vil skulle indgå aftaler med øvrige oliespildsberedskabsselskaber. Det er dog samtidigt af yderste vigtighed for Naalakkersuisut, at dette forhold på ingen måde slækker på de strenge krav, der stilles til et oliespildberedskab i dag.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1

Stk. 1 bestemmer, at Naalakkersuisut stifter selskabet med en aktiekapital på 500.000 kr., som er lovens minimumskrav til indskud, jf. aktieselskabslovens § 1, stk. 3.

Til stk. 2

Stk. 2 angiver selskabets navn og binavne. Selskabet kan drive virksomhed under andre binavne. Hvis selskabet skal have andre binavne, skal selskabets aktionærer vedtage det efter bestemmelserne derom i aktieselskabsloven og selskabets vedtægter.

Til stk. 3

Det følger af stk. 3, at selskabets aktiekapital tegnes og berigtiges af Naalakkersuisut og indhaves af Grønlands Selvstyre.

Selskabets aktiekapital kan efter de gældende regler for aktieselskaber berigtiges helt eller delvist ved indskud af aktiver (apportindskud). Adgangen til at berigtige aktiekapitalen ved et apportindskud vil blive anvendt.

Aktiekapitalen vil blive berigtiget ved indskud af udstyr til brug for olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse, miljøoprydning efter olieforurening eller lignende. Selvstyret vil indskyde udstyr med en værdi på ca. 20 mio. kr.

Udstyret vil inden da blive overdraget fra Cairn Energi til selvstyret. Selvstyret skal ikke betale nogen købesum for erhvervelsen af udstyret.

Til stk. 4 og 5

Stk. 4 og 5 regulerer selskabets formål. Selskabet har først og fremmest til formål at drive virksomhed vedrørende olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse, miljøoprydning i forbindelse med olieforurening og anden dermed beslægtet virksomhed.

Selskabet er som aktieselskab en selvstændig juridisk person, der driver virksomhed uden hæftelse for Grønlands Selvstyre.

Det fremgår af stk. 4, at selskabet drives på forretningsmæssigt grundlag. Hensigten dermed er blandt andet at tydeliggøre, at selskabet drifts- og forretningsmæssigt skal kunne hvile i sig selv. Selskabet skal ikke modtage støtte til sin drift fra Naalakkersuisut.

Selskabet skal også drives under hensyntagen til formålet anført i forslaget § 1, stk. 5, om etablering af et olieforureningsberedskab i Grønland.

Det forhold, at selskabet skal drives på et forretningsmæssigt grundlag indebærer ikke, at selskabet skal tilstræbe at skabe størst muligt overskud eller kapitalvækst for aktionærerne. Selskabet skal derimod tilstræbe, at dets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt i forhold til selskabets drift og at selskabets drift skaber et overskud, der giver selskabet mulighed for at drive virksomhed med olieforureningsberedskab mv. og at etablere og udbygge et olieforureningsberedskab i overensstemmelse med selskabets formål, jf. forslaget § 1, stk. 4 og 5.

Selskabets virksomhed kan udvides til andre områder indenfor råstofområdet eller andre områder, hvis der er en naturlig sammenhæng med hovedformålet. En udvidelse af selskabets virksomhed skal fremgå af selskabets vedtægter.

Selskabets virksomhed kan for eksempel udvides til aktiviteter på åbent hav eller indre farvande, herunder fjorde, hvor der er risiko for olieforurening. Selskabets virksomhed kan da blandt andet omfatte miljøoprydning efter et kænret skib med en større mængde brændstofolie om bord.

Efter stk. 5 er selskabet yderligere forpligtet til at medvirke til etablering, drift og udbygning af et olieforureningsberedskab inden for råstofområdet i Grønland.

Stk. 5 udvider selskabets formål. Selskabet skal således deltage i etableringen af et system for olieforureningsberedskab, herunder udstyr og infrastruktur, der på nuværende tidspunkt ikke eksisterer i Grønland.

Det er hensigten, at et sådant beredskab etableres i takt med udviklingen af råstofaktiviteterne i Grønland.

Bestemmelsen pålægger selskabet en vis initiativpligt, ligesom selskabet generelt skal samarbejde med myndigheder og rettighedshaver omkring olieforureningsberedskab indenfor råstofområdet i Grønland. Eksempelvis ved at deltage i øvelser og lignende.

Til stk. 6.

Bestemmelsen anfører, at selskabet som aktieselskab driver virksomhed uden hæftelse for Grønlands Selvstyre og dermed Landskassen. Dette gælder uanset om de selskabsretlige regler kunne tale for et andet resultat.

Bestemmelsen sikrer, at der ikke kan ske hæftelsesgennembrud og Grønlands Selvstyre ikke kan gøres ansvarlig for selskabets virksomhed.

Efter reglerne for aktieselskaber (aktieselskabslovens § 1, stk. 2) hæfter aktionærerne ikke for selskabets forpligtelser. Dette udgangspunkt kan dog i visse tilfælde fraviges, hvis ejerens indblanding i selskabets drift har været så intens, at ejeren reelt har styret selskabet, samt hvor der er sket sammenblanding af selskabets og ejerens midler. Hæftelsesgennembrud og fravigelse af udgangspunktet i aktieselskabslovens § 1, stk. 2 vil sædvanligvis kræve særlig lovhjemmel, grove fejl eller at 3. mand ikke var klar over, at denne handlede med et selskab.

For at undgå en hver tvivl om, hvorvidt Grønlands Selvstyre hæfter for selskabet er det i § 1, stk. 6, 2. pkt. fastslået, at selskabet driver virksomhed uden ansvar for Grønlands Selvstyre. Og at dette gælder uanset om de almindelige selskabsretlige regler kunne føre til et andet resultat.

Bestemmelsen har således 2 formål. Dels gengiver den almindelige regler om, at aktionærer ikke hæfter med mere end deres indskud i selskabet, og samtidigt har den til formål at sikre, at Grønlands Selvstyre uanset spekulationer om hæftelsesgennembrud ikke skal bruge tid på deltagelse i retssager. Ved at bestemmelsen samtidigt fuldstændigt klart afskærer enhver form for hæftelse for Grønlands Selvstyre som følge af selskabets virksomhed.

Bestemmelsen skal ses i lyset af, at selskabet kan risikere ganske omfattende søgsmål, i sådanne tilfælde, vil det være helt standard procedure for sagsøger, at forsøge at inddrage flest mulige erstatningsansvarlige i sagen, herunder ejeren.

Til § 2

Forslagets § 2, stk. 1-3, definerer, begreberne olie, kulbrinter og selskabet.

Ved olie forstås olie og andre kulbrinter. Råstoflovens § 5, stk. 2-4, angiver nærmere, hvad der skal forstås ved kulbrinter. Det følger af de specielle bemærkninger til § 5, stk. 2, i forslag til råstofloven, at kulbrinter omfatter olie og naturgas. Olie og naturgas er nærmere defineret i råstoflovens § 5, stk. 3 og 4.

Efter råstoflovens § 5, stk. 3, er olie alle kulbrinter, der er i flydende tilstand ved standard lufttryk (1,01325 bar) og temperatur (15 grader celsius).

Efter råstoflovens § 5, stk. 4, er naturgas alle kulbrinter, der er i en luftformig tilstand ved standard lufttryk (1,01325 bar) og temperatur (15 grader celsius).

Forslagets § 2, stk. 1, skal fortolkes i overensstemmelse med råstoflovens regler og begreber.

Ved selskabet menes Greenland Oil Spill Response A/S.

Til § 3

Efter bestemmelsen kan selskabet som udgangspunkt ikke optage lån til sin drift, da selskabet forretningsmæssigt skal kunne hvile i sig selv.

Selskabet kan dog optage lån, hvis generalforsamlingen har godkendt det og optagelsen af lån sker på grundlag af en finansierings- og investeringsplan, der er godkendt af generalforsamlingen.

Til § 4

Til stk. 1

Det er en overordnet målsætning for selskabet, at der skal ske hel eller delvis privatisering af selskabet inden for en overskuelig årrække. Selvstyrets ejerskab bør gradvist reduceres og til sidst bortfalde. Det er ikke Grønlands Selvstyres opgave eller ønske at drive private virksomheder, og selvstyrets engagement bør derfor gradvist nedtrappes i takt med at selskabet etableres og formålet om at have et olieforureningsberedskabsselskab i Grønland er opfyldt.

I de første år efter selskabets stiftelse bør selvstyret dog have en bestemmende eller væsentlig ejermæssig indflydelse på selskabets drift og dets etablering og udbygning af et olieforureningsberedskab i Grønland. Ligesom selvstyrets ejerskab er nødvendigt med henblik på, at kunne sikre yderligere udstyr gennem IBA aftaler.

Bestemmelsen indeholder derfor alene hjemmel til, at selvstyret gradvist kan sælge sine aktier i selskabet og dermed også gradvist får mindre indflydelse på selskabet.

Til stk. 2

Bestemmelsen skal ses i forhold til, at det er formålet, at selskabet skal drive selvstændig virksomhed. Det forudsættes, at selvstyret vil sælge aktier i takt med at selskabet, bliver i stand til at drive en forretning, der hviler i sig selv. På dette tidspunkt, vil aktiviteterne i Grønland muligvis være så omfattende, at også andre selskaber ønsker at etablere sig i Grønland. Bestemmelser i §§ 8 og 9, ville derefter kunne virke konkurrenceforvridende samt være i strid med internationale aftaler.

Bestemmelsen fastslår derfor, at §§ 8 og 9 ikke finder anvendelse, når andre end Grønlands Selvstyre ejer mere end to tredjedele af aktierne i selskabet. Tidspunktet er valgt, da det ligeledes er det tidspunkt, hvor Grønlands Selvstyre mister muligheden for at nedlægge veto på generalforsamlingen.

Det må forventes, at hele inatsisartutloven skal ophæves, i forbindelse med en fuld privatisering.

ring. Bestemmelsen tager derfor højde for, at nogle bestemmelser ikke bør finde anvendelse i tidsrummet mellem at Grønlands Selvstyre stadig ejer mindre end en tredjedel af aktierne i selskabet og indtil aktierne er endeligt afhændet.

Til § 5

Til stk. 1

Stk. 1 fastlægger bestyrelsens samlede kompetenceniveau. Bestyrelsen skal som en enhed besidde generelle erhvervs- og ledelsesmæssige kompetencer samt indsigt i de områder selskabet beskæftiger sig med, herunder særligt råstofaktiviteter, olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse og miljøoprydning efter olieforurening.

Kvalifikationskravet skal bidrage til at sikre, at bestyrelsen har betydelig erfaring og ekspertise inden for de områder, som selskabet skal beskæftige sig med.

Bestyrelsen skal bestå af kompetente personer, der besidder dokumenterbare faglige kvalifikationer, og sammensætningen af bestyrelsen skal sikre, at bestyrelsen samlet set besidder de kompetencer, der er nødvendige for at bestyrelsen på et hvert tidspunkt kan udføre sine opgaver på bedst mulig måde.

Til stk. 2

Efter stk. 2 må et medlem af Inatsisartut eller Naalakkersuisut ikke vælges til bestyrelsen.

Et bestyrelshverv vil i princippet kunne indebære en interessekonflikt i forhold til dels den kontrolfunktion som Naalakkersuisut udøver på generalforsamlingen og som myndighed i forhold til selskabet, dels den kontrol Inatsisartut udøver i forhold til Naalakkersuisut.

Til stk. 3

Efter stk. 3 finder stk. 2 ikke anvendelse, hvis mindst to tredjedele af aktierne i selskabet ejes af andre end Grønlands Selvstyre. Bestemmelsen må ses i sammenhæng med forslagets § 4, hvorefter selvstyret gradvist kan sælge sine aktier i selskabet. Bestemmelsens formål må anses for ikke længere at være relevant, når selvstyret kun ejer en tredjedel eller mindre af aktierne i selskabet.

Til § 6

Til stk. 1

Stk. 1 fastlægger hvornår bestyrelsen har pligt til at indkalde til ekstraordinær generalforsamling med henblik på supplerende valg til bestyrelsen.

Efter stk. 1, nr. 1, har bestyrelsen pligt til at indkalde til ekstraordinær generalforsamling med henblik på supplerende valg til bestyrelsen, hvis et medlem af bestyrelsen udtræder. Bestemmelsen har blandt andet baggrund i aktieselskabslovens § 50, hvorefter et bestyrelsesmedlem til enhver tid kan udtræde af bestyrelsen. Bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse, hvis et bestyrelsesmedlem dør.

Bestemmelsen pålægger et bestyrelsesmedlem pligt til straks at underrette bestyrelsen og til straks at udtræde af bestyrelsen, hvis det pågældende bestyrelsesmedlem ikke lever op til forslagens krav om solvens, værdighed og funktionsdygtighed med videre. Bestemmelsen pålægger endvidere bestyrelsen en forpligtelse til at indkalde til ekstraordinær generalforsamling med henblik på valg af et andet bestyrelsesmedlem i stedet for det pågældende bestyrelsesmedlem.

Tilsvarende bestemmelser findes i fondslovens § 13, stk. 3, og erhvervsfondslovens § 14, stk. 3.

Det forudsættes, at bedømmelsen af værdigheden generelt følger de normer, der gør sig gældende i forhold til bestyrelser i fonde og erhvervsdrivende fonde.

Tilsvarende gælder i henhold til samme bestemmelse, hvis et medlem af bestyrelsen har vist sig klart uegnet til at bestride embedet, eksempelvis hvis medlemmet viser sig at mangle den nødvendige faglige dygtighed, der har været forudsat ved valget til bestyrelse.

Hvis et af tilfældene nævnt i stk. 1, nr. 2-5, indtræder i forhold til et bestyrelsesmedlem, skal bestyrelsesmedlemmet straks underrette den øvrige bestyrelse om forholdet og straks udtræde af bestyrelsen.

Stk. 1, nr. 1-5, finder alene anvendelse i forhold til de medlemmer af bestyrelsen, som er indvalgt af generalforsamlingen. Bestemmelsen gælder ikke for bestyrelsesmedlemmer, der på et senere tidspunkt i selskabets udvikling måtte blive udpeget af selskabets medarbejdere. I forhold til et sådant bestyrelsesmedlem er stk. 1, nr. 2-5, dog udtryk for vejledende principper for, hvornår bestyrelsesmedlemmet bør udtræde af bestyrelsen og medarbejderne bør udpege en anden person som bestyrelsesmedlem.

Til stk. 2

Stk. 2 angiver med henvisning til stk. 1, nr. 2-5, at et bestyrelsesmedlem har pligt til at informere bestyrelsen, hvis denne er omfattet af et af forholdene nævnt i stk. 1, nr. 2-4, og at medlemmet da også skal udtræde af bestyrelsen.

Der er ikke praksis for at anvende suppleanter i bestyrelser for selvstyrejede aktieselskaber. Hvis suppleanter måtte blive valgt, gælder stk. 1-2 tilsvarende for de valgte suppleanter.

Til stk. 3

Bestemmelsen er i overensstemmelse med forslagets § 5, stk. 3. Se bemærkningerne til § 5, stk. 3.

Til § 7

Til stk. 1-3

Til stk. 1

Stk. 1 bestemmer i overensstemmelse med aktieselskabslovens § 51, at bestyrelsen ansætter en direktion med kompetencer svarende til kravene til bestyrelsens kompetencer, jf. § 5, stk. 1, og bemærkningerne dertil.

Bestemmelsen sikrer, at der som direktør alene kan ansættes en person, der besidder relevante faglige kompetencer svarende til kravene til bestyrelsens kompetencer.

Til stk. 2

Efter stk. 2 kan en person ikke være direktør i selskabet, hvis denne er dømt for grovere overtrædelser af skattelovgivningen eller bestemmelser om økonomisk kriminalitet i kriminallov for Grønland.

Til stk. 3

Stk. 3 fastslår, at en direktør ikke må være medlem af Inatsisartut eller Naalakkersuisut. Det samme gælder for bestyrelsesmedlemmer efter § 5, stk. 2.

Til stk. 4

Bestemmelsen svarer til forslagets § 5, stk. 3. Se bemærkningerne til § 5, stk. 3.

Til § 8

Til stk. 1

Efter stk. 1 skal en rettighedshaver efter en råstoftilladelse som hovedregel indgå en ydelsesaftale med selskabet.

Selskabet kan indgå aftale med andre private og offentlige parter om dets levering af ydelser vedrørende olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse og miljøoprydning efter olieforurening.

Til stk. 2

Stk. 2 angiver i nr. 1-3, hvilken type ydelsesaftale, en rettighedshaver efter stk. 1 er forpligtiget til at indgå og opfylde.

Stk. 2 finder anvendelse på rettighedshavere efter tilladelser til forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af enten kulbrinter (stk. 2, nr. 1) eller både kulbrinter og mineraler (stk. 2, nr. 2). Stk. 2, nr. 3, finder anvendelse på rettighedshavere efter tilladelser til drift og etablering af en rørledning, der skal benyttes til aktiviteter omfattet af råstofloven.

Stk. 2, nr. 1-3, omfatter 3 typer vederlag: abonnementsvederlag, rådighedsvederlag og ydelsesvederlag. De forskellige typer vederlag beskrives nærmere i § 9, stk. 3.

Efter stk. 2, nr. 1 og 3, skal der betales abonnementsvederlag. Efter stk. 2, nr. 1-3, skal en rettighedshaver også betale rådighedsvederlag, når denne udfører aktiviteter, og ydelsesvederlag, når denne modtager ydelser fra selskabet.

Til stk. 3

Stk. 3 giver adgang til at fastsætte bestemmelser om, at aftale skal indgås udover tilfældene nævnt i stk. 2, nr. 1-3.

Bestemmelsen giver mulighed for, at Naalakkersuisut ved bekendtgørelse kan fastsætte, at en rettighedshaver efter råstofloven i andre tilfælde skal indgå aftale med GOSR A/S vedrørende ydelser som selskabet leverer.

Hjemlen forudsættes alene anvendt, hvor formålet ikke kan opfyldes via en frivillig aftale. Således eksempelvis, hvor der er for mange modsatrettede ønsker og det vurderes at være behov for en fast ordning. Et eksempel kunne være aftaler om faste øvelsesperioder og lignende.

Til stk. 4

Stk. 4 er en undtagelsesbestemmelse til stk. 1-3. Stk. 4 fastslår, at stk. 1-3 ikke finder anvendelse, hvis rettighedshaveren kan godtgøre, at selskabets ydelser klart ikke er konkurrencedygtige i teknisk eller kommerciel forstand. Stk. 1-3 finder heller ikke anvendelse, hvis rettighedshaver har indgået og opfylder en aftale med en grønlandsk virksomhed om dennes levering af ydelser, der svarer til ydelserne efter stk. 1-3.

Rettighedshaveren skal således godtgøre, at selskabets klart ikke er konkurrencedygtigt med hensyn til de pågældende ydelser, eller at rettighedshaveren har indgået og opfyldt aftaler med andre grønlandske virksomheder om deres levering af tilsvarende ydelser.

Hvis rettighedshaveren vil godtgøre, at selskabets ydelser eller vilkår for levering af ydelserne klart ikke er konkurrencedygtige i teknisk eller kommerciel henseende, skal rettighedshaveren blandt andet godtgøre, at en eller flere andre virksomheder kan levere fuldt ud tilsvarende eller bedre ydelser. Ydelsernes kvalitet må blandt andet vurderes i forhold til forslaget og råstoflovens regler om olieforureningsberedskab, olieforureningsbekæmpelse og miljøoprydning efter olieforurening. Andre leverandørers ydelser skal dermed generelt omfatte beredskabsudstyr, der opbevares og er til rådighed i Grønland, i samme mængde og kvalitet som det beredskabsudstyr, selskabet opbevarer og har til rådighed i Grønland. Andre leverandørers udstyr i Grønland skal endvidere alene være til rådighed for anvendelse i Grønland og ikke tillige i andre lande efter aftaler derom med tredjeparter. Andre leverandørers udstyr skal desuden være til rådighed for anvendelse i Grønland med mindst samme hurtighed og effekt som selskabets udstyr. Endvidere skal andre leverandørers udstyr være til rådighed for anvendelse i Grønland i mindst samme relevante periode eller perioder som selskabets udstyr. En relevant periode kan omfatte hele år og alle år i en tilladelsesperiode.

De nævnte forhold må også lægges til grund, når det skal afgøres, om et abonnementsvederlag for selskabets ydelser er konkurrencedygtigt i teknisk og kommerciel henseende.

Når de ovennævnte forhold skal godtgøres, må det ske under hensyntagen til forslaget § 9, stk. 1.

Til stk. 5

Efter bestemmelsen har Naalakkersuisut hjemmel til at meddele en rettighedshaver påbud om, at denne ikke må udføre aktiviteter efter tilladelsen, før rettighedshaveren enten har indgået og opfyldt en ydelsesaftale, som nævnt i stk. 1, eller har godtgjort et af de to forhold, der nævnes.

Det ene forhold er, at ydelserne eller selskabets vilkår for levering af ydelserne klart ikke er konkurrencedygtige i teknisk eller kommerciel henseende, jf. stk. 4.

Det andet forhold er, at rettighedshaveren har indgået og opfyldt en eller flere aftaler med en eller flere andre grønlandske virksomheder om deres levering af ydelser svarende til ydelserne nævnt i stk. 1-3, jf. stk. 4.

Til stk. 6

Bestemmelsen angiver, at en rettighedshaver, der indgår og opfylder en aftale nævnt i stk. 1, også skal foretage andre aktiviteter og træffe andre foranstaltninger, herunder indgå og opfylde aftaler med andre leverandører om levering af ydelser nævnt i stk. 1, i det omfang det er nødvendigt. Det kan være nødvendigt for at opfylde krav om olieforureningsberedskab mv. efter råstofloven, tilladelsen eller en plan for aktiviteter efter tilladelsen eller for i øvrigt at have et forsvarligt olieforureningsberedskab mv.

§ 9

Til stk. 1

Efter stk. 1 skal de ydelser, selskabet leverer efter § 8, generelt leveres på markedsvilkår og til markedspriser. Selskabet skal efter forslaget § 1, stk. 5, medvirke til etablering, drift og udbygning af et olieforureningsberedskab. De udgifter selskabet har dertil bør blive dækket gennem ydelsesmodtagerens betaling af vederlag for selskabets ydelser.

Beredskabet bør som udgangspunkt søges udbygget, i det omfang det er relevant som følge af en forøgelse af råstofaktiviteterne i Grønland eller som følge af forøgede krav til olieforureningsberedskabet i Grønland.

Forøgelsen af olieforureningsberedskabet bør dog kun søges gennemført, i det omfang det ikke vil medføre, at selskabets priser og vilkår afviger væsentligt fra markedspriser og -vilkår.

Til stk. 2

Efter stk. 2 kan vederlag blandt andet fastsættes som abonnementsvederlag, rådighedsvederlag eller ydelsesvederlag.

Abonnementsvederlag betales periodevis forud, uanset om en rettighedshaver udfører aktiviteter i den pågældende periode, og uanset om rettighedshaveren modtager ydelser fra selskabet.

Et rådighedsvederlag betales for adgang til ydelserne i en periode, hvor en rettighedshaver udfører aktiviteter.

Ydelsesvederlag betales, når en rettighedshaver modtager ydelser fra selskabet

De nævnte vederlag er alene eksempler på hovedtyper. Andre typer vederlag vil kunne anvendes, og selskabet vil kunne inddrage andre forhold i prisfastsættelsen.

Til stk. 3

Efter stk. 3 skal abonnementsvederlag erlægges periodevis forud. Det samme gælder for rådighedsvederlag, hvis aktiviteterne er kendt forud for udførelsen.

Til § 10

Til stk. 1

Stk. 1 fastslår, at retssager mod selskaber alene kan anlægges ved Retten i Grønland som 1. instans. Retten i Grønland er således eksklusivt værneting for enhver sag om krav mod sel-

skabet. Efter de almindelige værnetingsregler for Grønland, jf. §§ 55-57 i lov om rettens pleje i Grønland, er kredsretterne som udgangspunkt værneting i 1. instans.

Stk. 1 udelukker, at en sag om et krav mod selskabet kan anlægges ved en kredsret, selv om den ellers måtte være kompetent efter de almindelige regler om stedlig kompetence.

Stk. 1 skal blandt andet sikre, at selskabet ikke bliver sagsøgt andre steder end ved retten i Grønland som 1. instans, og at selskabet ikke underlægges andre regler, herunder om erstatningsansvar, end dem, der gælder efter lovvalgsreglerne for Grønland.

Til stk. 2

Efter stk. 2 kan selskabet som udgangspunkt anlægge enhver sag om et krav vedrørende selskabets virksomhed efter forslaget, herunder om et privatretligt krav mod en part med hjemsted i Grønland eller i udlandet, ved Retten i Grønland som 1. instans. Dette udgangspunkt fraviges kun, hvis andet følger af en international aftale eller selskabet aftaler andet med dets leverandør eller tjenesteyder.

Reglen om, at sådanne sager skal anlægges ved Retten i Grønland som 1. instans, adskiller sig fra de almindelige værnetingsregler i retsplejelov for Grønland, hvorefter kredsretterne som udgangspunkt er værneting i 1. instans.

Ved selskabets virksomhed efter denne inatsisartutlov forstås, at sagen skal angå selskabets virksomhed som olieforureningsberedskabsselskab i henhold til forslagets § 1, stk. 4 og 5. Sager vedrørende selskabets almindelige forretningsførelse, såsom indkøb af kontor udstyr, ansættelsesret m.v., følger de almindelige værnetingsregler i henhold til lov om rettens pleje i Grønland.

Til stk. 3

Efter stk. 3 skal sager anlagt efter stk. 1 og 2 afgøres efter grønlandsk ret. Dette ville være udgangspunktet efter de almindelige lovvalgsregler, men bestemmelsen har ligeledes til formål at sikre, at selskabet som udgangspunkt ikke aftaler, at et andet lands ret eller internationale regler finder anvendelse.

Til § 11

Til stk. 1

Med stk. 1 foreslås, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om varetagelse af særlige opgaver efter § 1, stk. 5, om indholdet af aftaler efter § 8 samt om ydelser og generelle vilkår for prisfastsættelse efter § 9

Bestemmelsen er blandt andet fundet nødvendig i forhold til at sikre, at selskabet ikke kan udnytte sin fortrinsstilling til at tage urimeligt høje vederlag, samt at sikre at selskabet kan pålægges særlige opgaver i forhold til formålsbestemmelsen i § 1, stk. 5. Herunder i forhold til deltagelse i beredskabsøvelser.

Naalakkersuisut kan ligeledes fastsætte nærmere bestemmelser om rettighedshaveres indgåelse og opfyldelse af aftaler med selskabet efter forslaget § 8, fastsætte nærmere bestemmelser om selskabets generelle vilkår for prisfastsættelse for levering af ydelser omfattet af en aftale nævnt i § 8, jf. forslaget § 9.

Derimod kan Naalakkersuisut for eksempel ikke fastsætte nærmere bestemmelser om rettighedshaveres forhold i øvrigt, herunder om forhold omfattet af råstofloven, bestemmelser fastsat i medfør af råstofloven eller tilladelser meddelt efter råstofloven.

Til stk. 2

Stk. 2 angiver, at Naalakkersuisut fører tilsyn med om selskabets udstyr opfylder formålet i § 1, stk. 4, drift og vedligeholdelse af et olieforureningsberedskab efter § 1, stk. 5 samt indhold af aftaler om ydelser med selskabet og beregning af vederlag herfor efter §§ 8 og 9. Tilsyn vil blive foretaget af råstofmyndigheden under Naalakkersuisut og ligger udover det almindelige tilsyn som Naalakkersuisut altid udøver på lovgivning.

Naalakkersuisut fører således direkte tilsyn med selskabets udstyr, rettighedshavernes indgåelse og opfyldelse af aftaler med selskabet efter forslaget, selskabets fastsættelse af aftalevilkår om priser og vilkår efter forslaget § 9 samt selskabets etablering, drift og vedligeholdelse af et olieforureningsberedskab i overensstemmelse med dets formål efter forslaget § 1, stk. 5.

Det er helt essentielt, at selskabet vedligeholder og opbevarer udstyret forsvarligt. Bestemmelsen udgør derfor hjemmelsgrundlaget for, at tilsynsmyndigheden til enhver tid mod behørig legitimation har adgang til at foretage fysisk inspektion. Dette gælder i det omfang, det er nødvendigt for, at medarbejderne, der udfører tilsynet, kan varetage dette hverv. Udtrykket "tilsynsmyndighedens medarbejdere" er valgt frem for "Naalakkersuisut" for at markere, at kun en begrænset kreds af medarbejdere, som kan legitimere sig som tilsynsmedarbejdere, kan kræve adgang efter denne bestemmelse. I praksis vil tilsynsmyndigheden være placeret hos råstofmyndigheden.

Naalakkersuisuts tilsyn efter forslaget omfatter ikke selskabet eller rettighedshaveres forhold i øvrigt, herunder forhold omfattet af selskabslovgivningen, råstofloven, bestemmelser fastsat i medfør af råstofloven eller tilladelser meddelt efter råstofloven.

Til stk. 3

Efter stk. 3 kan Naalakkersuisut meddele påbud om overholdelse af inatsisartutloven og bestemmelser fastsat i medfør af denne.

Påbud meddelt til en rettighedshaver kan kun omfatte forhold omfattet af forslaget, herunder rettighedshavernes indgåelse og opfyldelse af aftaler med selskabet efter forslagets § 8. Se også bestemmelsen om påbud i forslagets § 8, stk. 5.

Naalakkersuisuts adgang til at meddele påbud efter forslaget omfatter ikke rettighedshaveres forhold i øvrigt, herunder forhold omfattet af råstofloven, bestemmelser fastsat i medfør af råstofloven eller tilladelser meddelt efter råstofloven.

Til stk. 4

Efter stk. 4 har selskabet en oplysnings- og dokumentationspligt overfor tilsynsmyndigheden. Bestemmelsen omfatter alle oplysninger, der er nødvendige for at tilsynsmyndigheden kan udføre sine opgaver forsvarligt.

Oplysninger og dokumenter kan blandt andet være nødvendige i forbindelse med tilsynsbehandling af spørgsmål om rettighedshaveres indgåelse og opfyldelse af ydelsesaftaler med selskabet, jf. § 8 samt selskabets beregningsmodeller for priser og vederlag.

Naalakkersuisut kan give selskabet eller en rettighedshaver et påbud om at afgive oplysninger, hvis Naalakkersuisut finder oplysningerne nødvendige for en forsvarlig udførelse af tilsyn.

Naalakkersuisut har mulighed for at bestemme, at afgivelse af oplysninger skal ske i bestemt form, herunder eksempelvis på CD-ROM eller et andet egnet medie.

Rettighedshaverens oplysnings- og dokumentationspligt omfatter kun rettighedshaverens forhold omfattet af forslaget og ikke rettighedshaveres forhold i øvrigt, herunder forhold omfattet af råstofloven, bestemmelser fastsat i medfør af råstofloven eller tilladelser meddelt efter råstofloven.

Til § 12

Til stk. 1

Stk. 1 hjemler idømmelse af sanktion i form bødestraf til den, der med forsæt eller ved grov uagtsomhed udviser en adfærd som nævnt i nr. 1-3.

Efter nr. 1 kan der idømmes bøde til den, der forsætligt eller groft uagtsomt afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, som en myndighed har krav på efter forslagets § 11, stk. 4.

Bestemmelsen skal medvirke til at sikre, at alle oplysninger, der er relevante i forbindelse med tilsyn eller anden myndighedsbehandling, meddeles af selskabet til Naalakkersuisut

Efter nr. 2 kan der idømmes bøde til den, der forsætligt eller groft uagtsomt undlader at indgå eller opfylde en aftale, der skal indgås og opfyldes efter § 8, stk. 1-4. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 8, stk. 1, der fastslår, at rettighedshavere efter råstoftilladelser skal indgå og opfylde aftaler om selskabets levering af ydelser vedrørende olieforureningsberedskab med videre, i det omfang selskabet tilbyder levering af sådanne ydelser, og de vedrører tilladelsen eller aktiviteter omfattet af tilladelsen.

Efter nr. 3 kan der idømmes bøde til den, der forsætligt eller groft uagtsomt undlader at efterkomme påbud meddelt efter forslagets § 8, stk. 5, eller § 11, stk. 3. Bestemmelsen skal ses i forhold til, at det er nødvendigt for myndighedernes opgavevaretagelse efter forslaget at kunne sikre, at meddelte påbud bliver overholdt. Hvis et påbud tilsidesættes, kan det derfor medføre, at den, der er meddelt påbuddet, idømmes en bøde.

Til stk. 2

Det fastslås, at det i bestemmelser fastsat i medfør af forslaget kan bestemmes, at der ved overtrædelse kan idømmes bøde.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at der kan pålægges en juridisk person bøde efter reglerne i kriminallov for Grønland i de tilfælde, hvor inatsisartutloven eller bestemmelser fastsat i medfør af loven hjemler idømmelse af bøde.

Til stk. 4

Efter bestemmelsen anlægges sager efter stk. 1-3 ved Retten i Grønland som 1. instans. Det er en afvigelse fra de almindelige værnetingsregler efter retsplejelov for Grønland, hvor kredsretterne som udgangspunkt er værneting i 1. instans.

Til stk. 5

Efter bestemmelsen tilfalder idømte bøder landskassen.

Til § 13

Til stk. 1

Efter bestemmelsen træder forslaget i kraft den 1. juli 2012.

Til stk. 2

Det fastslås, at forslaget også finder anvendelse på tilladelser efter råstofloven, som er meddelt ved forslagets ikrafttræden, samt rettighedshavere efter sådanne tilladelser.

Der er ikke tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft i den betydning, at forslaget finder anvendelse på aktiviteter, dispositioner eller andre forhold indtrådt før lovens ikrafttræden, bortset fra tilladelser meddelt efter råstofloven.

Tilladelser meddelt efter råstofloven meddeles i almindelighed for længere tilladelsesperioder, på mellem 10 år og 40 år. På grund af de lange tilladelsesperioder kan det være nødvendigt eller hensigtsmæssigt at gennemføre lovgivning, der også finder anvendelse på allerede meddelte tilladelser fra lovgivningens ikrafttræden.

Forslagets stk. 2 svarer til råstoflovens § 98, stk. 4, der fastslår, at råstofloven også regulerer råstoffilladelser meddelt ved lovens ikrafttræden.

Et tilsvarende princip følger ligeledes af modeltilladelserne for efterforskning og udnyttelse af kulbrinte, hvor det i pkt. 2801 fastslås, at tilladelsen er undergivet de til enhver tid gældende retsregler i Grønland. Et lignende princip følger endvidere af pkt. 1801 i standardvilkårene for forundersøgelsestilladelser vedrørende kulbrinte. For så vidt angår mineraler følger lignende principper af pkt. 1901 i standardvilkårene for efterforskningstilladelser og pkt. 1801 i standardvilkårene for forundersøgelsestilladelser.

Bilag

Baggrund og forretningsgrundlag mv. for Greenland Oil Spill Response A/S

1. Grundlaget for selskabets oprettelse og virksomhed

Grønlands selvstyre har indgået aftale med Cairn Energy om at overtage en større mængde beredskabsudstyr fra Cairn Energy. Selvstyrets engagement udspringer derfor blandt andet af, at selvstyret nu besidder nogle beredskabsaktiver, der kan udnyttes kommercielt og på sigt kan bidrage til væksten i Grønland. Selvstyrets ejerskab af selskabet er nødvendigt i en indledende fase. Naalakkersuisut kan dermed fremsætte ønske om overlevering af oliespildsberedskabsudstyr fra olieselskaber til selvstyret i forbindelse med forhandlingerne om kommende IBA-aftaler.

Det vil yderligere være til fordel for det grønlandske erhvervsliv, at et grønlandskejet selskab bliver den første aktør på et marked, der med al sandsynlighed vil udvikle sig betydeligt i de kommende år. Hvis der bliver gjort kommercielle fund af olie eller gas i Grønland, vil det være en fordel for Grønland at der allerede er etableret et selskab, da behovet for beredskabsydelser vil stige.

Efterforsknings- og udnyttelsesaktiviteter, herunder anlægs- og produktionsaktiviteter, inden for råstofområdet reguleres af råstofloven og råstoftilladelser. Loven og tilladelserne giver Naalakkersuisut adgang til at fastsætte krav om, at en rettighedshaver skal sende planer for aktiviteterne efter tilladelsen, herunder en plan for beredskab for oliespild, til godkendelse hos Naalakkersuisut.

2. Vision for selskabet

Visionen for selskabet er generelt, at virksomheden udbygges til et fuldt udviklet oliespildsberedskabsselskab, der kan levere serviceydelser samt udstyr i hele området nord for 60° N i overensstemmelse med bedste internationale standarder.

Det tilsigtes opnået ved blandt andet følgende:

- Opbygge et lager med en passende mængde udstyr, herunder fartøjer, flydespærre, såkaldte skimmerer, relevante kemikalier og andet bekæmpelsesudstyr.
- Opbygge en passende organisation, med inspiration fra andre oliespildberedskabsselskaber, hvor en stor del af indsatsstyrken er baseret på tilkaldeaftaler og andre tjenesteydelsesaftaler.
- Deltage i den videre forskning vedrørende bekæmpelse af oliespild i kolde og isfyldte farvande.
- Indgå i Global Response Network. Det er et samarbejdsorgan mellem syv af verdens største oliespildsberedskabsselskaber. Ved at indgå i netværket opnår selskabet adgang til at

sparre med erfarne beredskabsselskaber og til at kunne anvende de øvrige netværksdeltageres ydelser og udstyr, herunder beredskabsudstyr.

3. Selskabets mission

Missionen for selskabet er generelt, at det skal etablere ressourcer og levere ydelser til bekæmpelse af offshore olieforurening i forbindelse med råstofaktiviteter i Grønland.

4. Selskabets forretningsgrundlag mv.

Selskabets forretningsgrundlag er mod betaling at stille oliespildsbekæmpelsesudstyr til rådighed for rettighedshavere efter råstoffilladelser. På længere sigt skal virksomheden udbygges til et fuldt udviklet oliespildsberedskabsselskab, der kan levere serviceydelser samt udstyr i hele området nord for 60° N i overensstemmelse med bedste internationale standarder.

5. Hidtidige oliespildsberedskab i Grønland

I forbindelse med olieboringerne offshore Vestgrønland i 2011 etablerede Cairn Energy et oliespildsberedskab i overensstemmelse med råstoflovens krav.

Cairn Energys beredskabsplan er udarbejdet med assistance fra Oil Spill Response Limited (OSRL), der er et af verdens førende oliespildsberedskabsselskaber. OSRL er også Cairns underleverandør af oliespildsberedskabsudstyr og -ydelser. OSRL har afdelinger i Storbritannien, Bahrain og Singapore, foruden permanent tilstedeværelse i Afrika og Indonesien. OSRL er den største internationale virksomhed med hensyn til bekæmpelse af oliespild. Selskabets globale indsats er blandt andet baseret på dedikerede fly, der er strategisk placeret, således at de kan sættes hurtigt og effektivt ind, når der skal bringes bekæmpelsesudstyr ud til ulykkesområder samt gennemføres overvågningsopgaver.

OSRL har en betydelig erfaring med bekæmpelse af oliespild. Selskabet har deltaget i bekæmpelsen af næsten alle større olieudslip de seneste 25 år, blandt andet oprydningen efter Macondo-ulykken i den Mexicanske Golf i 2010. OSRL er således et af verdens førende selskaber inden for oliespildsberedskabsplanlægning og bekæmpelse af olieforurening. Selskabet har ligeledes erfaring med beredskabsprojekter, blandt andet fra havet omkring Sakhalin-øen og fra det nordlige Kaspiske Hav. OSRL har yderligere opnået erfaring med oliespildsberedskab i Arktisk miljø gennem dets tætte samarbejde med andre oliespildsberedskabsselskaber, herunder Alaska Clean Seas i Beaufort-havet, NOFO i Norge og ECRC i Canada. Endvidere rådgiver og træner OSRL British Antarctic Survey, der er ansvarlig for Storbritanniens videnskabelige aktiviteter i Antarktis.

Cairns og OSRL's beredskab er bygget op til at kunne håndtere store oliespild.

Olieberedskabsplanen beskriver de ressourcer Cairn og OSRL kan indsætte til bekæmpelse af et eventuelt oliespild. Beredskabet er opdelt i 3 niveauer, henholdsvis Tier 1, 2 og 3.

Klassificeringen af et 3-trins beredskabs- og alarmeringsniveau er internationalt anerkendt og benyttes også af den danske flåde, herunder Grønlands Kommando. Det indebærer blandt andet:

- Ved et mindre spild af olie (Tier 1) anvender OSRL udstyr, der er installeret på boreenhederne eller fartøjerne omkring disse, til at løse denne opgave.
- Ved mellemstore udslip (Tier 2) anvender OSRL også udstyr, der er placeret i Aasiaat, Kangerlussuaq og Nuuk, til at løse en sådan opgave.
- Ved store udslip (Tier 3) vil OSRL også mobilisere udstyr, der er placeret i basehavnen i Southampton, Storbritannien. Kemikalier, udstyr og mandskab herfra vil blive transporteret til Grønland med transportfly.

Der er en meget begrænset risiko for, at der sker et olieudslip, der kræver endnu flere bekæmpelsesressourcer. Hvis der opstår et sådant olieudslip, er der taget højde for denne situation gennem OSRL's samarbejde med 6 store oliespildsberedskabsorganisationer, som sammen med OSRL indgår i Global Response Network (GRN).

I oliespildsberedskabsplanen beskrives udførligt, hvordan Cairn Energy skal rapportere om og reagere på et oliespild. Den offentlige beredskabskomite under råstofloven (som har medlemmer fra en række offentlige myndigheder, herunder Grønlands Kommando, Politiet, Råstofdirektoratet og Sundhedsvæsenet) og dennes procedurer er opbygget på samme måde. De to beredskaber har afholdt flere øvelser sammen for at afprøve samarbejdet mellem dem. Det er forløbet tilfredsstillende.

6. Selskabets forretnings- og finansieringsmodel

Selskabet vil drive virksomhed på grundlag af en forretnings- og finansieringsmodel, der fastlægges af selskabets ledelse i overensstemmelse med forslagets regler, selskabets vedtægter og andre gældende love og bestemmelser.

Ved fastlæggelsen af modellen kan en række forskellige modeller overvejes. En model indebærer, at selskabet fra rettighedshavere modtager vederlag i form af både abonnementsbetaling og aktivitetsbestemt betaling. En anden mulig model indebærer, at selskabet fra rettighedshavere alene modtager vederlag i form af aktivitetsbestemt betaling. Som udgangspunkt bør den første model anvendes, da den skaber et stabilt økonomisk grundlag for selskabets virksomhed. Den anden model eller en helt tredje model bør dog anvendes, hvis det samlet set må anses for det bedste for selskabet og dets virksomhed, herunder for opfyldelsen af dets formål efter forslaget. Nedenfor omtales alene den første model.

Selskabet bør således som udgangspunkt anvende en forretnings- og finansieringsmodel, der blandt andet indebærer, at selskabet fra rettighedshavere modtager vederlag i form af både abonnementsbetaling og aktivitetsbestemt betaling.

Rettighedshavere efter tilladelser til offshore kulbrinteaktiviteter (forundersøgelsestilladelser, efterforskningstilladelser, udnyttelsestilladelser og rørledningstilladelser) udfører generelt råstofaktiviteter, der kan medføre olieforurening. En række forhold taler derfor for, at rettighedshavere bør pålægges at tegne et fast abonnement hos et grønlandskejet oliespildsberedskabselskab, hvis det er konkurrencedygtigt i teknisk og kommerciel henseende.

Selskabet forventes i lighed med øvrige oliespildsberedskabselskaber at have behov for en forholdsvis lille fastansat arbejdsstyrke. Et eksempel er det canadiske selskab ECRC, der dækker den canadiske østkyst samt søerne i Østcanada op til 60°N med 6 beredskabscentre der hver har 7 fuldtidsansatte, + et hovedkvarter med 6 fuldtidsansatte. En realistisk størrelsesorden for et fuldt ud operativt selskab i grønland vil svare til et af ECRC's beredskabscentre, som vil være et realistisk mål indenfor en 10-årig periode.

Ud af de 7 fuldtidsansatte som et af ECRC's beredskabscentre har, er der typisk tale om følgende fuldtidsstillinger: 1 ledelse, 1 administration, 2 vedligeholdelse og 3 operative. Der er altså ikke tale om biokemikere, geofysikere eller lignende, men typisk stillinger, der ville kunne varetages af personale med et godt kendskab til beredskab generelt samt personale med teknisk snilde. Begge dele er noget der findes i Grønland og som det burde være muligt at rekruttere.

Resten af organisation i ECRC er baseret på tilkaldeordninger, som det kendes i Grønland fra de frivillige brandmænd, personale forventes således at kunne rekrutteres fra brandvæsenet, men også øvrige grupper af faglærte eller ufaglærte kan nemt indgå i denne ordning, der kræver et par ugers træning om året. Der vil være tale om en tilkaldeordning hvor man aflønnes for at stå til rådighed og for at deltage i øvelser, træning og hændelser.

7. Markedet for selskabets ydelser

Der er stor forskel på de aktiviteter, der gennemføres efter en forundersøgelsestilladelse, en efterforsknings- og udnyttelsestilladelse og en rørledningstilladelse. Det bør afspejles i abonnementsprisen for de tre typer tilladelser.

Forundersøgelsestilladelser meddeles for perioder af op til 5 år. Antallet af aktiviteter, der ønskes gennemført under en forundersøgelsestilladelse, varierer meget. Nogle forundersøgelser resulterer i så lidt som én aktivitet i hele forundersøgelsestilladelsens 5-årige periode. Andre derimod kan have op til flere aktiviteter hvert år.

De efterforsknings- og udnyttelsestilladelser (eneretstilladelser), der indtil nu er meddelt, er meddelt for en 10-årig periode. I tilladelserne er der fastlagte arbejdsprogrammer, der skal gennemføres for at rettighedshaveren kan opretholde tilladelsen. Der er derfor stor stabilitet i mængden og omfanget af de aktiviteter, der gennemføres inden for rammerne af disse tilladelser, sammenlignet med de aktiviteter, der gennemføres inden for rammerne af forundersøgelsestilladelser.

Indtil videre er der ikke meddelt nogen tilladelser til etablering og drift af rørledninger til offshore transport af kulbrinter. Ved godkendelse af en plan for udnyttelse af kulbrinter kan Naalakkersuisut meddele tilladelse til etablering og drift af et tilknyttet rørledningsanlæg, der kan anvendes til transport af blandt andet kulbrinter til eller fra udnyttelsesområdet. Efter et rørledningsanlæg er etableret og sat i drift, vil det løbende blive anvendt til transport af kulbrinter. Der vil således være stor stabilitet i mængden og omfanget af de aktiviteter, der gennemføres inden for rammerne af sådanne rørledningstilladelser, sammenlignet med de aktiviteter, der gennemføres inden for rammerne af forundersøgelsestilladelser.

Disse forskelle mellem de tre typer tilladelser bør afspejles i de årlige abonnementspriser. De kan for eksempel fastsættes til 50.000 kr. for forundersøgelsestilladelser og til 100.000 kr. for efterforsknings- og udnyttelsestilladelser. Der er alene tale om eksempler. Selskabet fastsætter selv priserne, herunder størrelsesforhold mellem priserne, i overensstemmelse med forslagets regler derom. Helt andre priser, herunder et andet størrelsesforhold mellem priser, kan således fastsættes.

Prisniveauet bør generelt fastlægges ud fra markedspriser og ydelsesniveau. Prisniveauet må dog være i overensstemmelse med den forudsætning for selskabets drift, at driften skal give overskud og likviditeten skal være positiv straks fra selskabets stiftelse, således at der hverken i opstartsperioden eller i den efterfølgende driftsperiode opstår et finansieringsbehov.

Der er mange oliespildsberedskabsselskaber i verden. Nogle selskaber har ikke faste abonnementspriser, men beregner i stedet individuelle medlemspriser baseret på risikovurderinger af spild. Nogle selskaber opkræver også et indmeldelsesgebyr, der ofte er højere end nogen af de nævnte årsabonnementer. I Canada opereres med en helt anden model. Det er lovpligtigt for alle fartøjer og platforme, som opererer i canadiske vande, at have tegnet en abonnementsordning hos et beredskabsselskab. I Canada betales først et lavt årligt abonnementsvederlag på ca. 3.400 kr. Dertil kommer en risikobaseret betaling, der er afhængig af mængden af olie, fartøjet eller platformen har ombord, samt det område enheden opererer i. Der er således flere mulige prismodeller for et oliespildsberedskabsselskab.

Set i lyset af de ydelser, selskabet i de første år vil kunne forventes at levere, vil det dog ikke være rimeligt eller hensigtsmæssigt at anvende komplicerede finansieringsmodeller. Det vil

kunne bidrage til manglende gennemskuelighed og gøre det svært for olieselskaberne at kende den faktiske betaling, der kræves.

Selskabet vil i opstartsfasen ikke kunne tilbyde en fuld beredskabsydelse, men alene adgang til en større mængde beredskabsudstyr i Grønland.

En mulig model kan derfor være, at rettighedshavere, der foretager råstofaktiviteter i Grønland, indgår aftale med en international beredskabsvirksomhed, der anvender det grønlandske selskab som underleverandør af en del af beredskabsudstyret. Dette kan være attraktivt for alle parter, da reaktionstiden for dette udstyr vil være kort, ligesom beredskabsvirksomheden slipper for at frigøre ressourcer og binde disse til Grønland.

Det er hensigten, at mængden af udstyr, der ejes af selskabet, skal øges over tid, således at selskabet kan øge dets forretningsvolumen til et niveau, hvor selskabet kan håndtere større oliespild alene.

Forøgelse af lagerkapaciteten og udbuddet af ydelser vil blive søgt opnået gennem dels kommende forhandlinger om IBA-aftaler, dels organisk vækst ved udvikling af selskabets egen drift.

8. Kunders behov for selskabets ydelser

Selskabets ydelser kan blandt andet dække følgende behov hos rettighedshavere:

- Bidrage til opfyldelse af råstoflovens krav om udarbejdelse af en oliespildsberedskabsplan og etablering af et oliespildsberedskab.
- Understøtte råstoflovens krav om anvendelse af ydelser fra grønlandske personer og virksomheder, medmindre de ikke er konkurrencedygtige i teknisk eller kommerciel henseende.
- Give rettighedshavere mulighed for at koordinere deres beredskab med et lokalt beredskab, hvilket nedbringer de samlede omkostninger til beredskabsfaciliteter.
- Sikre hurtig adgang til bekæmpelsesudstyr.
- Sikre hurtigere og dermed også mere effektiv bekæmpelse af olieforurening og miljøoprydning efter olieforurening.

9. Udviklingsmuligheder

Generelt oplever oliespildsberedskabsbranchen fremgang i disse år. Det betyder, at der investeres kraftigt i nyt udstyr og i udviklingen af nye produkter og procedurer. Fremgangen kan blandt andet skyldes olieforureningsulykken i Den Mexicanske Golf i 2010.

I forbindelse dermed er der to forhold, der særligt styrker selskabernes forretningsgrundlag:

- Olieselskabernes ønske om at kunne bekæmpe omfattende oliespildsulykker. Det fører til øgede deltagelse i beredskabsselskaber og -organisationer samt investeringer i ny forskning og nyt udstyr.
- Myndighedernes ønske om at have et forsvarligt beredskab til hurtig og effektiv bekæmpelse af olieforurening for at minimere miljøpåvirkning samt negative sociale konsekvenser, herunder indkomsttab indenfor en række sektorer som fiskeri, turisme og ikke mindst råstofsektoren.

10. Generel målsætning om gradvis privatisering af selskabet

En række målsætninger for selskabets udvikling følger af forslaget. Her skal alene nævnes en enkelt overordnet målsætning. Den er, at selvstyrets ejerskab gradvist bør reduceres og til sidst bortfalde.

Efter forslaget kan selskabet privatiseres delvist efter 1. januar 2016, hvor op til en tredjedel af aktierne i selskabet kan sælges til tredjeparter. Efter 1. januar 2018 kan op til to tredjedele af aktierne sælges, og efter 1. januar 2020 kan selskabet privatiseres helt.